КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Архітектурний
(факультет)
Дизайну
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
Третяк Ю.В._____
„___” _____2022 року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО АТЕСТАЦІЙНОЇ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА

Особливості формування інтер’єрів офісних приміщень з урахуванням принципів інклюзивності
(назва)

Виконала студентка групи ДН-61
Письмак Марина Геннадіївна
022 «Дизайн»
(спеціальність)
Середовищний і промисловий дизайн
(спеціалізація)
Керівник Хараборська Ю.О.
(прізвище та ініціали)
кандидат архітектури, доцент, доцент кафедри теорії архітектури КНУБА
(вчене звання, науковий ступінь)

Ідентичність підтверджую

Київ 2022 р.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Факультет: __архітектурний_____
Кафедра:____Дизайну_____
Освітній рівень: «магістр за ОПП»
Спеціальність:_____022 «Дизайн»_____
Спеціалізація:_____Середовищний і промисловий дизайн_____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
_____
„___”_____2022 року

З А В Д А Н Н Я
ДО ВИКОНАННЯ АТЕСТАЦІЙНОЇ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА
_____Письмак Марини Геннадіївни_____
(прізвище, ім’я та по батькові студента)

1. Тема роботи Особливості формування інтер’єрів офісних приміщень з урахуванням принципів інклюзивності_____
затверджена наказом ректора КНУБА № 1484/2 від «04»10 2022 року
2. Керівник роботи Хараборська Юлія Олександрівна, кандидат архітектури, доцент, доценткафедри теорії архітектури КНУБА_____
(прізвище, ім’я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
3. Строк подання студентом роботи до захисту 19.12.2023
4. Зміст пояснювальної записки за розділами:
Р. 1. Обґрунтування дипломної
Р. 2. Властивості формування інтер’єрів офісних приміщень з урахуванням принципів інклюзивності.
Р. 3. Проект інтер’єру офісних приміщень з урахуванням принципів інклюзивності на прикладі інтер’єру офісу в м. Києві
Р. 4. Розробка обладнання для інтер’єру офісного приміщення з урахуванням принципів інклюзивності.

7. Календарний план виконання роботи: а) наукова частина; б) практична частина.

Види робіт та їх зміст	Дата виконання
Реферат, Клаузура.	1.10.22
Розділ 1. Ескіз-ідея проєкту.	21.10.22
Розділ 2 (2, 3). Робочий ескіз.	14.11.22
Розділ 3 (4). Проєкт.	12.12.22
Остаточне оформлення роботи	16.12.22
Направлення роботи на рецензування, перевірку на плагіат	13.12.22
Попередній захист роботи на кафедрі	16.12.22

8. Консультанти розділів атестаційної випускної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Перевірив	
		дата	підпис
Розділ 1.	Хараборська Ю.О.		
Розділ 2.	Хараборська Ю.О.		
Розділ 3.	Хараборська Ю.О.		
Розділ 4.	Хараборська Ю.О.		

9. Дата видачі завдання _____

Зав. Кафедри _____ Третяк Ю.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник _____ Хараборська Ю.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Студент _____ Письмак М.Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП……...7

РОЗДІЛ 1. ОБҐРУНТУВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

1.1. Історична довідка…….…..…11

1.2. Вітчизняний досвід…….....18

1.3. Закордонний досвід……..……...….....…..21

1.4. Аналіз нормативної бази вітчизняного і світового рівня……23

1.5. Дослідження функціонально-технологічного процесу, що протікає у приміщеннях……...…29

1.6. Принципи інклюзивності.....……....33

1.7. Аналіз наукових робіт…….....36

Висновки до 1 розділу……..…….....…39

РОЗДІЛ 2. ВЛАСТИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНТЕР'ЄРІВ ОФІСНИХ ПРИМІЩЕНЬ З УРАХУВАННЯМ ПРИНЦИПІВ ІНКЛЮЗИВНОСТІ

2.1. Чинники та вимоги до формування інтер'єрів офісних приміщень з урахуванням принципів інклюзивності ……40

Висновки до розділу 2……..42

РОЗДІЛ 3. ПРОЕКТ ІНТЕР'ЄРУ ОФІСНИХ ПРИМІЩЕНЬ З УРАХУВАННЯМ ПРИНЦИПІВ ІНКЛЮЗИВНОСТІ НА ПРИКЛАДІ ІНТЕР'ЄРУ ОФІСУ В М. КИЇВ

3.1. Вихідні дані та завдання на проектування…….……..43

3.2. Концепція та об'ємно просторове рішення інтер'єру офісного середовища……..……...45

3.3. Композиційне рішення інтер'єру приміщень, підбір оздоблювальних матеріалів, меблів та обладнання……48

Висновки до розділу 3……..52

РОЗДІЛ 4. РОЗРОБКА ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ІНТЕР'ЄРУ ОФІСНОГО ПРИМІЩЕННЯ З УРАХУВАННЯМ ПРИНЦИПІВ ІНКЛЮЗИВНОСТІ

4.1. Концепція формування предмету……54

4.2. Функціональне, конструктивне, ергономічне та об’ємно-просторове рішення…54
4.3. Колористичне та матеріальне вирішення……..56
4.4. Деталі та вузли……...……..57
Висновки до розділу 4……59
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ……60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ……..……...…..61
ДОДАТКИ……...……64

ВСТУП

Актуальність роботи полягає в необхідності спростування думки щодо складності безпечного інтегрування працездатної людини з інвалідністю у середовище офісу з ціллю подальшого розвитку культури інклюзивності офісних просторів, а також підняття теми пристосування громадських приміщень до потреб людей з інвалідністю серед спільноти сучасного студентства.

Мета роботи – дослідити пристосування середовища офісу до потреб людей з інвалідністю для забезпечення рівних можливостей на використання громадських приміщень у тому числі людьми з вадами слуху, зору, необхідністю використання крісла колісного. Таким чином компенсувати недоліки системи сприйняття людини інформації про довкілля шляхом використання систем навігації та спеціального обладнання.

Сучасний світ прямує у напрямку рівності людей. За останні десятиліття соціальний курс змінив своє ставлення до людей з інвалідністю. Застаріле поняття розглядає інвалідів як безпомічних, за якими потрібен догляд, нездатних до активного суспільного життя, в той час як сучасна концепція розглядає людину з інвалідністю як повноправного члена суспільства, що має рівні права з іншими громадянами. Зміна трактування поняття породжує створення нових матеріальних цінностей, які проявляються в розробці нових концепцій розвитку архітектури та дизайну.

Інклюзія – це процес збільшення ступеня участі всіх громадян у соціумі. Потребу збільшення участі відчувають насамперед ті, що мають фізичні чи ментальні порушення. Поняття інклюзії близьке за значенням з поняттям інтеграції. При інклюзії всі зацікавлені сторони повинні брати активну участь для отримання бажаного результату.

Інклюзивний дизайн – англійський термін. Цю концепцію також називають «універсальним дизайном». Часто використовується і поняття «дизайн для всіх». Всі ці терміни практично синоніми.

Станом на 2021 рік в Україні понад 2,8 млн людей мають статус інваліда, 60% з яких – люди працездатного віку [1]. Однією із проблем громадських місць столиці є неможливість їх самостійного відвідування та використання людьми, що відносяться до маломобільної групи населення. МГН складають:

- люди, що відчувають труднощі при самостійному пересуванні; орієнтуванні, отриманні послуг та інформації;
- зокрема особи з інвалідністю;
- з тимчасовою втратою здоров'я;
- особи похилого віку;
- вагітні жінки;
- батьки з дитячими візочками.

Непристосованість архітектурного середовища призводить до необхідності використання сторонньої допомоги у випадках, коли це передбачено керуючими організаціями або ж членами найближчого оточення людини з обмеженням. Ця нездатність самостійного життя призводить до безлічі внутрішніх проблем у свідомості людини, які в свою чергу можуть завдавати ряд соматичних симптомів. Важливість теми інклюзивності на сьогоднішній день полягає в ліквідації дискримінаційних підходів зокрема в проектуванні архітектурних об’єктів, адже не хвороба створює обмеження діяльності, а умови життя, які може запропонувати суспільство та уряд для людей з інвалідністю. Лише у справді інклюзивному середовищі кожна людина може почувати себе безпечно та мати відчуття повноцінної приналежності до колективу.

Задачею дослідження є створення такого середовища офісного приміщення, у якому людина може відчути себе безпечно і комфортно без сторонньої допомоги в міру своїх можливостей за допомогою впровадження комплексу архітектурно-планувальних, інженерно-технічних, ергономічних, конструкційних і організаційних заходів, що повинні відповідати нормативним вимогам щодо забезпечення доступності і безпеки людей з МГН.

Об’єкт дослідження − офісні приміщення.

Предметом дослідження є створення інтер'єрів офісних приміщень на принципах інклюзивності.

Важливі зміни які відбуваються у просторі міст спровоковані зміною сприйняття та свідомості людей. Перегляд норм і можливостей дозволяє змінювати життя та свідомість людей. Універсальний простір та простір без бар’єрів формує осмисленість та породжує нові можливості для життя та розвитку.

Апробація результатів дослідження здійснювалась протягом листопада 2021 та серпня 2022 року. У ході дослідження теми було виступлено на конференції з філософії, а також написано статті, що публікувалися у міжнародних журналах та наукових порталах.

У тезі “Філософія творчості: дизайн з використанням принципів інклюзивності” (додаток 1), підготовленої до конференції “Філософія науки, техніки і архітектури у гуманістичному вимірі”, що проводилася 12-13 листопада 2021 року, було викладено матеріал про духовну складову поняття інклюзивності. Розглянуто сучасну концепцію рівності людей, поняття інклюзії, вплив архітектурного середовища на розвиток особистості людини.

У співасторсті з кандидатом технічних наук, доцентом кафедри Дизайну КНУБА Пилипчук Оксаною Дмитрівною і студенткою Кислою Тетяною було написано статті:

1. “Роль ревіталізації з урахуванням принципів інклюзивності у проектування промислових приміщень під коворкінг та офіс” - Colloquium-Journal #25(148), 2022 (додаток 2)

Авторами статті розглянуто взаємодію понять ревіталізації та інклюзивності у проектуванні офісних приміщень на основі промислових будівель. Досліджено способи створення середовища, що буде адаптовано під запити суспільства у повоєнний час.

2. “Впровадження принципів інклюзивності в універсальному дизайні при проектуванні центрів соціального обслуговування” - International scientific conference, August 30–31, 2022 (додаток 3)

Проведений аналіз повоєнного становища країн показав зростання необхідності поширення принципів універсального дизайну середовища будівель соціального призначення. Саме тому піднятою проблематикою статті є розгляд інклюзивних рішень, які дають можливість адаптувати простір для потреб усіх груп населення.

РОЗДІЛ 1. ОБҐРУНТУВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

1.1.Історична довідка

Історія розвитку офісів. Першими прообразами офісних приміщень послужили майстерні художників, скульпторів і архітекторів. До Нового часу повноцінних офісних приміщень не існувало - їх роль виконували всілякі місця від торгових лавок до храмів і палаців. Купці розширювали свої бібліотеки і кабінети за рахунок додаткових прибудов. Головним завданням було здивувати ділового партнера красою і розкішшю приміщення. Для конторських працівників в якості офісу виступали фабрики і заводи а робоче місце стіл з табуретом. Перша справжня офісна будівля - East India House в Лондоні, збудована у 1729 р. задля організації роботи сотень службовців.

З розвитком сталеварної промисловості 19-го століття зводяться перші каркасні будівлі, відкривається можливість будувати будівлі будь-якої висоти, з величезними вікнами і просторими приміщеннями. Таким чином на території Америки з'являються офісні будівлі з просторими залами, вільною розстановкою меблів, адже сонячне світло тоді було основним засобом освітлення. Відстань від вікон до стін не могла перевищувати 9 метрів, що є межею проникнення сонячного світла. Стелі були від 3 до 4 метрів заввишки, і вікна, природно, були максимально великої площі - як мінімум 2х3 метра. Якщо ж офіс потрібно було розділити - для цього використовувалися тільки прозорі скляні перегородки. Все це дозволяло, як забезпечити вентиляцію, так і розсіяти шум.

Зріст інформації, її різноманітність поступово призвели до відмовлення від відкритих просторів офісного приміщення. Потрібно було створити кожному клерку спеціалізоване робоче місце, з декотрим відсотком приватності, але при цьому посилити інтеграцію та полегшити спілкування між співробітниками. Це призвело до

створення "кубіклів" (англ.Cubicle) [2]– відокремлених робочих місць працівників невисокими перегородками (рис 1.2.) .

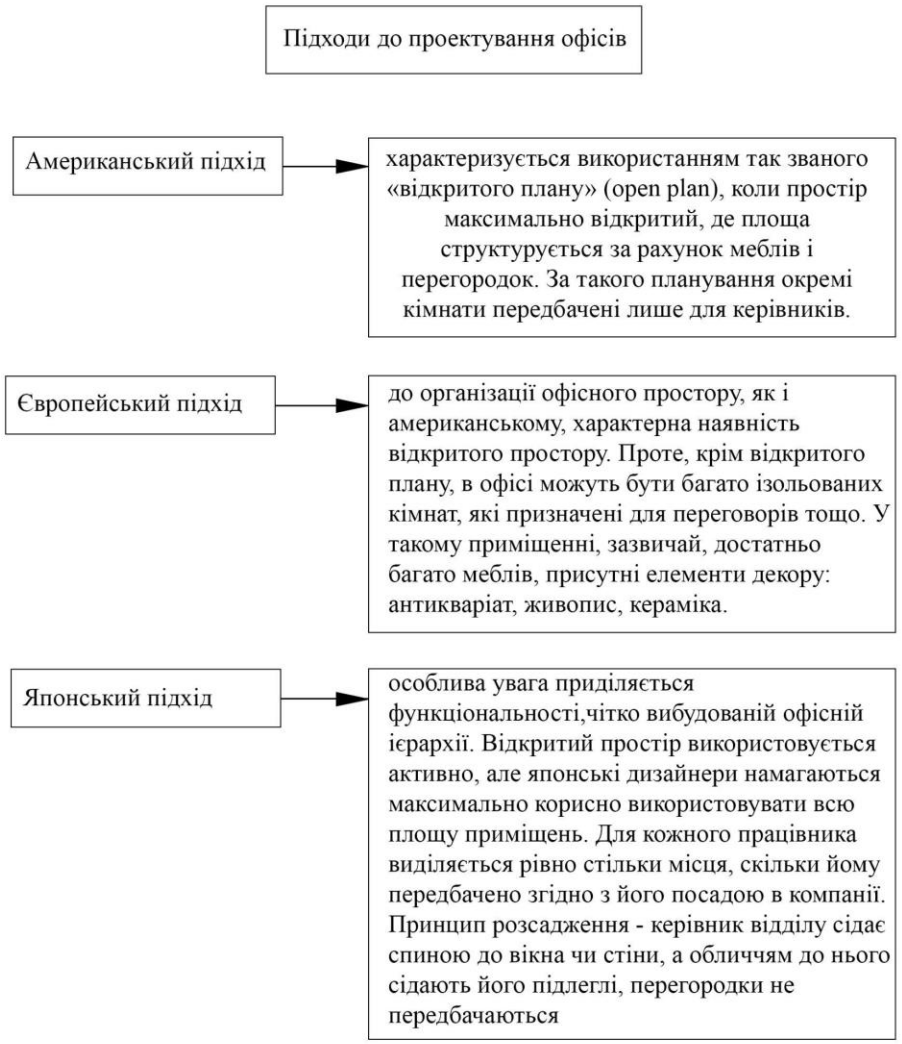

Рис. 1.1. Підходи до проектування офісів

Виділяють три основні підходи до проектування офісів (рис.1.1).

Американський підхід характеризується використанням так званого «відкритого плану» (open plan), коли простір максимально відкритий, де площа структурується за рахунок меблів і перегородок. За такого планування окремі кімнати передбачені лише для керівників.

Рис.1.2. Кубікли Роберта Пропстома

Європейському підходу до організації офісного простору, як і американському, характерна наявність відкритого простору. Проте, крім відкритого плану, в офісі можуть бути багато ізольованих кімнат, які призначені для переговорів тощо. У такому приміщенні, зазвичай, достатньо багато меблів, присутні елементи декору: антикваріат, живопис, кераміка.

Під час використання *японського підходу* до оформлення офісу особлива увага приділяється функціональності, а також чітко вибудованій офісній ієрархії. Відкритий простір використовується достатньо активно, але японські дизайнери намагаються максимально корисно використовувати всю площу приміщень. Для кожного працівника виділяється рівно стільки місця, скільки йому передбачено згідно з його посадою в компанії. Принцип розсадження такий: керівник відділу сідає спиною до вікна чи стіни, а обличчям до нього сідають його підлеглі. Перегородки не передбачаються, керівнику нічого не повинно заважати контролювати підлеглих [15].

Розвиток інклюзивності. Появі концепції універсального (інклюзивного) дизайну сприяли такі фактори (рис. 1.3):

- збільшилась кількість людей з тимчасовими або постійними функціональними порушеннями внаслідок Другої світової війни, екологічних катастроф, стихійних лих;
- тенденція до старіння населення, необхідність врахувати потреби та функціональні порушення літніх людей:
- збільшення уваги до прав людини з боку держав, бізнесу, неурядових організацій у 40-50-их роках минулого століття, у результаті яких були прийняті Загальна декларація прав людини (1948 р.) та Конвенція ООН про захист прав людини і основоположних свобод (1950 р.).

У 1970 році американський архітектор Майкл Біднер [3]. Він висловив думку, що функціональний потенціал кожної людини посилюється, коли знімаються довколишні фізичні бар’єри і бар'єри ставлення. Він наполягав на новій концепції доступності, яка має бути ширшою та універсальною, тобто враховувати потреби більшої групи людей з різними функціональними порушеннями. У 1987 році групі ірландських дизайнерів на Всесвітньому конгресі промислових дизайнерів «ICSID» вдалося домогтися включення до резолюції норми про те, що дизайнери в своїй роботі мають обов’язково враховувати фактор інвалідності.

Рис. 1.3. Фактори сприяння появі концепції інклюзивного дизайну

Американський архітектор Рональд Мейс з групою архітекторів, інженерів, дизайнерів запропонував рішення, що дозволяє зробити середовище безпечним і зручним для всіх – Універсальний Дизайн (Universal Design). Ця концепція була спрямована на врахування різноманітності людей, приділяючи особливу увагу їх залучення та рівності. Рональд Мейс, що в дитинстві захворів на поліомієліт, усе життя провів в кріслі колісному, тому добре усвідомлював важливість доступності послуг та середовища [4]. Він вперше домігся введення в Північній Каролині забезпечення принципів доступності на законодавчому рівні, що стало взірцем і моделлю для інших американських штатів.

Вперше дизайн навколишнього середовища був визнаний як одна з умов досягнення громадянських прав у «Законі про реабілітацію» (США, 1973 рік). Але правові вимоги до дизайну обмежувались тільки установами, що фінансувалися із державних фондів та були зосереджені на потребах людей з проблемами мобільності, в основному тих,

хто переміщувався в інвалідних кріслах, та людей повністю незрячих. Хоча попередні федеральні закони і регулювали багато проблем людей з обмеженими можливостями, такі проблеми завжди розглядалися в контексті охорони здоров'я, а не забезпечення цивільних прав. Саме тому в 1977 році молода активістка руху на захист прав інвалідів Патриція Райт разом із 150-ма іншими людьми з обмеженими можливостями протягом місяця відмовлялася залишити одну з федеральних будівель у Сан-Франциско, таким чином вони змогли домогтися того, що права інвалідів стали розглядатися як важлива складова громадянських прав [5].

У 1987 році групі ірландських дизайнерів на Всесвітньому конгресі промислових дизайнерів «ICSID» вдалося домогтися включення до резолюції норми про те, що дизайнери у своїй роботі мають обов'язково враховувати фактор інвалідності.

У 1997 році в Університеті Північної Кароліни в США було розроблено сім принципів Універсального Дизайну. На думку розробників, головне в Універсальному дизайні: все те, що проектується і виробляється, має бути таким, щоб кожна людина могла повною мірою цим скористатися [6].

Питаннями створення доступного середовища в Україні у 2001 році почала займатися громадська організація Національна Асамблея інвалідів України (НАІУ). У співпраці з державними структурами було започатковано програму «Безбар'єрна Україна», за роки реалізації якої НАІУ здобула досвід у вирішенні проблем доступності та створенні універсального дизайну, налагодила співпрацю з Канадсько-українським проектом «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні» 39 міжнародними партнерами з США, Канади і багатьох європейських країн. Нині представники НАІУ входять до складу Комітетів доступності, які діють при профільних міністерствах та відомствах, а також до складу обласних та міських комітетів доступності [6].

У 2007 році НАІУ ініціювала проведення першої Всеукраїнської наради «Безбар'єрна Україна» за участі Президента України, представників профільних

міністерств та відомств, громадських організацій людей з інвалідністю, правозахисних організацій, засобів масової інформації для винесення питань доступності на всеукраїнське обговорення [7]. Було налагоджено співпрацю з профільними міністерствами, створено Інтернет-портал «Безбар'єрна Україна», розроблено курс «Доступність та універсальний дизайн» для студентів вищих навчальних закладів, архітекторів, представників комітетів доступності, посадових осіб, громадських організацій, постійно проводяться аудити доступності, вносяться рекомендації щодо змін до існуючих стандартів.

Забезпечення доступності Європи для людей з інвалідністю було ключовою частиною загальної Стратегії ЄС щодо інвалідності на 2010-2020 роки.

В Україні за ініціативи Доступно.UA започатковано рейтинг доступності міст "Тостер", з 2017 року відбуваються щорічні Форуми інклюзивності, створено онлайн-мапу доступних локацій тощо [8].

Задля інтеграції до європейського та світового співтовариства Україна розробила низку міжнародних правових актів, які здійснили певний вплив на впровадження принципів доступності в різні сфери життєдіяльності осіб з інвалідністю. Більшість з цих правових актів трансформовано в національне законодавство. Широкий спектр дій щодо осіб з інвалідністю визначає Закон України "Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю".

У 2009 році було затверджено Державну програму "Безбар'єрна Україна", за якої прийнято обласні програми щодо створення доступного середовища та забезпечення транспортної доступності. Хоча виконання даної програми не відбувається в запланованих обсягах.

У квітні 2018 року уряд затвердив три нові Державні будівельні норми (ДБН) – "Планування і забудова територій", "Вулиці та дороги", "Будинки і споруди. Заклади освіти". За новими нормами всі будинки та споруди в Україні, а також інфраструктура повинні проектуватися з елементами доступності. На Урядовому порталі опубліковано розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. №366-

р «Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року». Головна мета стратегії – створення безперешкодного середовища для усіх без виключення груп населення, забезпечення рівних можливостей кожній людині реалізовувати свої права, отримувати послуги на рівні з іншими, шляхом інтегрування фізичної, цифрової, інформаційної, соціальної та громадянської, освітньої та економічної безбар'єрності до всіх сфер державної політики.

1.2. Вітчизняний досвід

У практиці проектування інтер'єрів офісних приміщень України використання принципів інклюзивності ще не набуло великих масштабів.

Серед запроектованих універсальних просторів на території України провідну роль складають заклади харчування, середовище метрополітену, медичні заклади, театральні установи.

Інклюзивний коворкінг "Доступна зайнятість" у в Харківському міському центрі зайнятості, 2018. Інклюзивний коворкінг «Доступна зайнятість» – середовище, де можуть працювати й отримувати індивідуальні та групові послуги різні категорії населення, серед яких – особи з малими дітьми, люди з порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату. В інклюзивному коворкінгу встановлено спецтехніку, робочий простір облаштовано за принципами універсального дизайну.
Новий корпус театру на Подолі, Київ, 2017. Зазначається, що будівля спеціально обладнана для самостійного пересування людей з обмеженими можливостями, перекладаються мовою жестів, працює аудіодескрипція (спеціальний опис для незрячих чи слабозорих).

Офіс Grammarly на останньому поверсі БЦ Gulliver у Києві, 2018, (рис. 1.4., рис. 1.5.) Офіс глобальної IT-компанії Grammarly знаходиться на останньому поверсі

бізнес-центру площею 1300 м2 та вбудований антресольний - близько 450 м2. Висота приміщень від 3-х до 8,8 м. Конфігурація верхнього рівня розроблена для забезпечення правильної радіальної кривої, що відгороджує робочі зони від мітап-зони. Добудований простір об'єднаний з основним поверхом двома відкритими сходовими маршами. На перекриттях приміщень першого поверху організовані лаунж-зони, об'єднані з робочими зонами підвісним мостом, замкненим в кільце.

Офіс містить рецепцію, приміщення для друку, різні за кольором робочі зони з переговорними кімнатами, рекреаційну зону, поділену за характером відпочинку, кухню, гардероб, технічні приміщення.

Коворкінг KOOPERATIV, 2019 (рис.1.6.). Приміщення офісів охоплюють 3 поверхи будівлі на вул. Січових Стрільців у Києві, поєднують у собі приватні офіси для команд і робочі місця для фрілансерів, кімнати для зустрічей, місця для телефонних переговорів, лаунж зони, амфітеатр, відкриту терасу, великий дах, капсули для сну, душові кімнати, кафе і книгарню.

Рис.1.4. Перший поверх офісу Grammarly у Києві. [20].

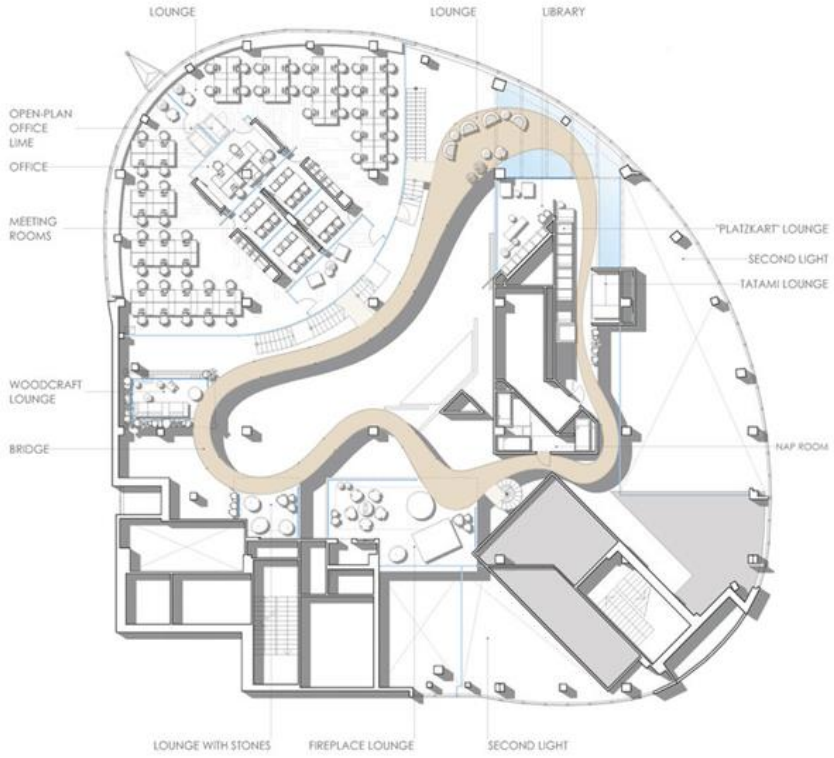

Рис.1.5. Другий поверх офісу Grammarly у Києві [20].

Рис.1.6. Аксонометричне зображення першого поверху коворкінгу kooperativ [19].

1.3. Закордонний досвід

Ed Roberts Campus у Берклі, Каліфорнія. Ed Roberts Campus у Берклі (рис 1.7.), побудований за проектом бюро Leddy Maytum Stacy Architects (LMS Architects) названий на честь активіста Еда Робертса, який захищав права інвалідів.

Архітектура та інтер'єри кампусу площею близько 7 тис. кв. м проектувалися із застосуванням семи принципів універсального дизайну. Для того, щоб слабозорі легко знаходили шлях, були використані акустичні орієнтири, високо контрастне оздоблення стін, текстуровані підлоги. Керувати ліфтами та відчиняти двері можна дистанційно, за допомогою смартфона. Тут немає сходів, а піднятися на другий поверх можна яскраво-червоним спіральним пандусом, який є фокусним об'єктом центрального атріуму.

Рис.1.7. Ed Roberts Campus у Берклі, побудований за проектом бюро LMS Architects [21].

Спортивно-рекреаційний центр Musholm у Данії. Побудований у 1998 р. Спортивно-рекреаційний центр Musholm у Данії був удостоєний різних нагород, у тому числі від Міжнародного олімпійського комітету та Міжнародного паралімпійського комітету за редизайн у 2015 р.

У самому серці центру знаходиться величезний спортивний зал круглої форми з канатною дорогою та стіною для скелелазіння для інвалідів із тяжкими опорними порушеннями (рис.1.9). Зовні 100-метрова рампа (пандус) піднімається по спіралі від залу до залу для відпочинку (рис.1.8.). Нею відбуваються всі переміщення будівлею людей, які використовують коляски. Часто вони на високій швидкості з'їжджають і заїжджають нею, переміщаючись по будівлі.

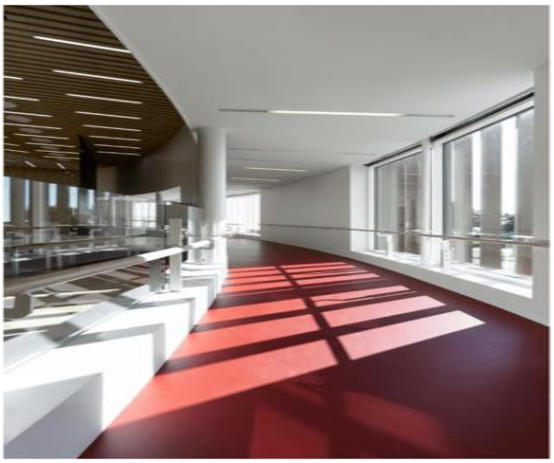

Рис.1.8. Рампа спортивно-рекреаційного центру Musholm, Данія [22].

Рис.1.9. Спортивний зал Спортивно-рекреаційного центру Musholm, Данія [22].

Реабілітаційний центр ODDER у Німеччині займає позицію провідного закладу Данії для людей з фізичними вадами.

Головною особливістю є рампа басейну (рис 1.10.), доступна для людей на інвалідних візках. Водна гірка використовується для тренування почуття рівноваги та усвідомлення тіла студентів, доступ до басейнів також можливий через пандуси. Басейн для гідротерапії з гарячою водою має регульоване дно для підтримки різних

потреб у вправах, а багатофункціональний зал, як розширення існуючого, створює динамічні ландшафти даху разом із потребою певної висоти для водного спуску.

Рис. 1.10. Реабілітаційний центр ODDER, Німеччина. 2013 р. Архітектурні бюро CUB Про Arkitekter та Force4 Architects [22].

1.4. Аналіз нормативної бази вітчизняного і світового рівня.

Головні документи, що регулюють питання доступності на світовому та європейському рівнях, є:

- Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю [9];
- Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для осіб з інвалідністю [10];
- Рекомендація Ради Європи щодо старіння та інвалідності у XXI столітті [11];
- стійкі рамки, що сприяють підвищенню якості життя в інклюзивному суспільстві;
- Резолюція Ради Європи про забезпечення повної участі через універсальний дизайн [12];
- Рекомендація Комітету міністрів про план дій Ради Європи щодо сприяння правам і повній участі осіб з інвалідністю в суспільстві: поліпшення якості життя осіб з інвалідністю в Європі в 2006-2015 роках [13];

- Керівництво для розробників стандартів щодо задоволення потреб осіб похилого віку та осіб з інвалідністю.

У Державних будівельних нормах (ДБН) України зазначені технічні вимоги щодо доступності житлових, громадських і виробничих будинків і споруд для маломобільних груп населення. Основоположними ДБН є В.2.2-17:2006 “Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення” [23]. У ньому наводяться вимоги до облаштування земельних ділянок, де враховуються різні види тактильних засобів на пішохідних шляхах, облаштування автостоянок, світлової та звукової сигналізації ліфтів та підйомників, спорудження сходів і пандусів, вимоги до світлової застосування опоряджувальних матеріалів для організації шляхів евакуації та пожежонебезпечних зон. Враховано вимоги до проектування санітарно-гігієнічних приміщень для індивідуального користування в житлових та громадських будинках, визначено їх габарити та геометричні параметри зон, якими користуються особи з інвалідністю, наведені вимоги щодо пожежної безпеки тощо.

Офісні приміщення входять в категорію адміністративних будівель як приміщення громадського призначення. Відповідний документ, який регулює норми будівництва цього типу будівель – ДБН В.2.2-28:2010. “Будинки адміністративного та побутового призначення” [24]. У ньому викладено положення щодо об’ємно-планувальних рішень типів будівель, влаштування інженерних обладнань (водопостачання та каналізація; опалення, вентиляція і кондиціонування повітря; електропостачання та електрообладнання; система зв’язку та сигналізації; ліфти та інші види механічного транспорту; сміттєвидалення та пилоприбирання), а також пожежної безпеки. Зазначено, що на підприємствах, на яких передбачається можливість використання праці інвалідів, повинні дотримуватися вимоги до санітарно-побутових і спеціальних приміщень, організації режимів праці і відпочинку, медичного обслуговування, передбачені у ДБН В.2.2-17, а також додаткові вимоги, зазначені у відповідних пунктах, в залежності від виду інвалідності.

Площу приміщень необхідно приймати з розрахунку не менше 6 м.кв на робоче місце працівника управління, а на одного працівника (в тому числі працюючих інвалідів, що користуються кріслами-колясками) - не менше 7,65 м.кв.

Площу кабінетів керівників рекомендовано проектувати не більше 15 % загальної площі робочих приміщень.

При кабінетах керівників підприємств і їх заступників повинні бути передбачені приймальні. Допускається влаштовувати одну приймальню на два кабінети. Площа приймалень повинна бути не менше 12 м.кв.

За наявності в числі працюючих інвалідів, що користуються кріслами колісними, в залах нарад згідно з вимогами ДБН В.2.2-17 повинні бути передбачені місця для них з розрахунку не менше 1,65 м2 на одне місце.

Загальний туалет для чоловіків і жінок допускається передбачати за чисельності працюючих у зміну не більше 15 осіб, а на підприємствах, де передбачається можливість використання праці сліпих, туалети для чоловіків і жінок повинні бути роздільними. Вхід у туалет повинен передбачатися через тамбур із дверима, що зачиняються самі.

Будинки, споруди і приміщення адміністративно-побутового призначення, їх конструкції, планувальні вирішення, обладнання та опорядження повинні відповідати протипожежним вимогам ДБН В.1.1-7, ДБН В.1.2-7, ДБН В 1.2-14, ДБН В.2.5-13, ГОСТ 12.1.004.

Шляхи руху до приміщень, а також зон і місць обслуговування всередині будівлі слід проектувати відповідно нормативних вимог до шляхів евакуації людей з будівлі. Шляхи руху приймати не менше від 1,3 м (рис.1. 11). При проектуванні необхідно зважати на габарити крісел колісних і скутерів та можливість їх розвороту на 360° (рис.1.12)

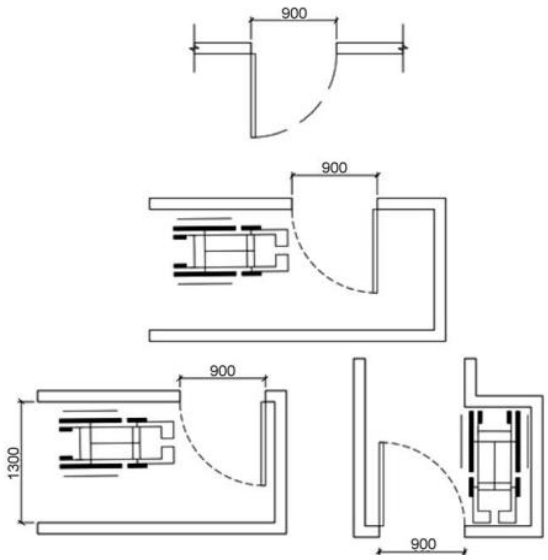

Рис. 1.11. Коридори та входи приміщень

Під час визначення необхідності обладнання адміністративних та побутових будинків і споруд установками автоматичної пожежної сигналізації, пожежогасіння слід також дотримуватися вимог НАПБ Б.06.004 та інших відповідних НД. Проектування автоматичних установок пожежогасіння і пожежної сигналізації слід виконувати згідно з вимогами ДБН В.2.5-13.

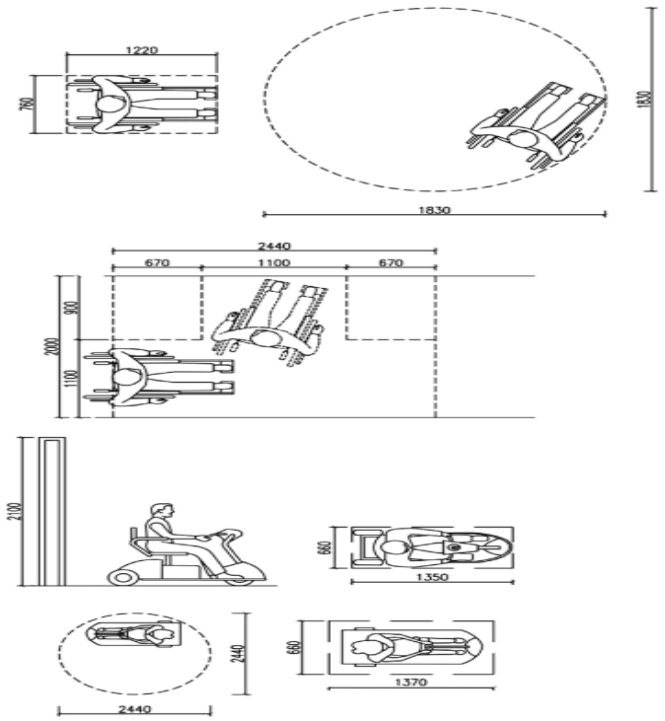

Рис. 1.12. Габарити крісел колісних і скутерів та можливість їх розвороту на 360°

Улаштування піднімальних платформ слід передбачати відносно до вимог безпеки ДСТУ ISO 9386-2, вертикальних підйомників – відносно до вимог безпеки ДСТУ ISO 9386-1. Схеми розташування вертикальних індивідуальних підйомників представлено на рис. 1.13.

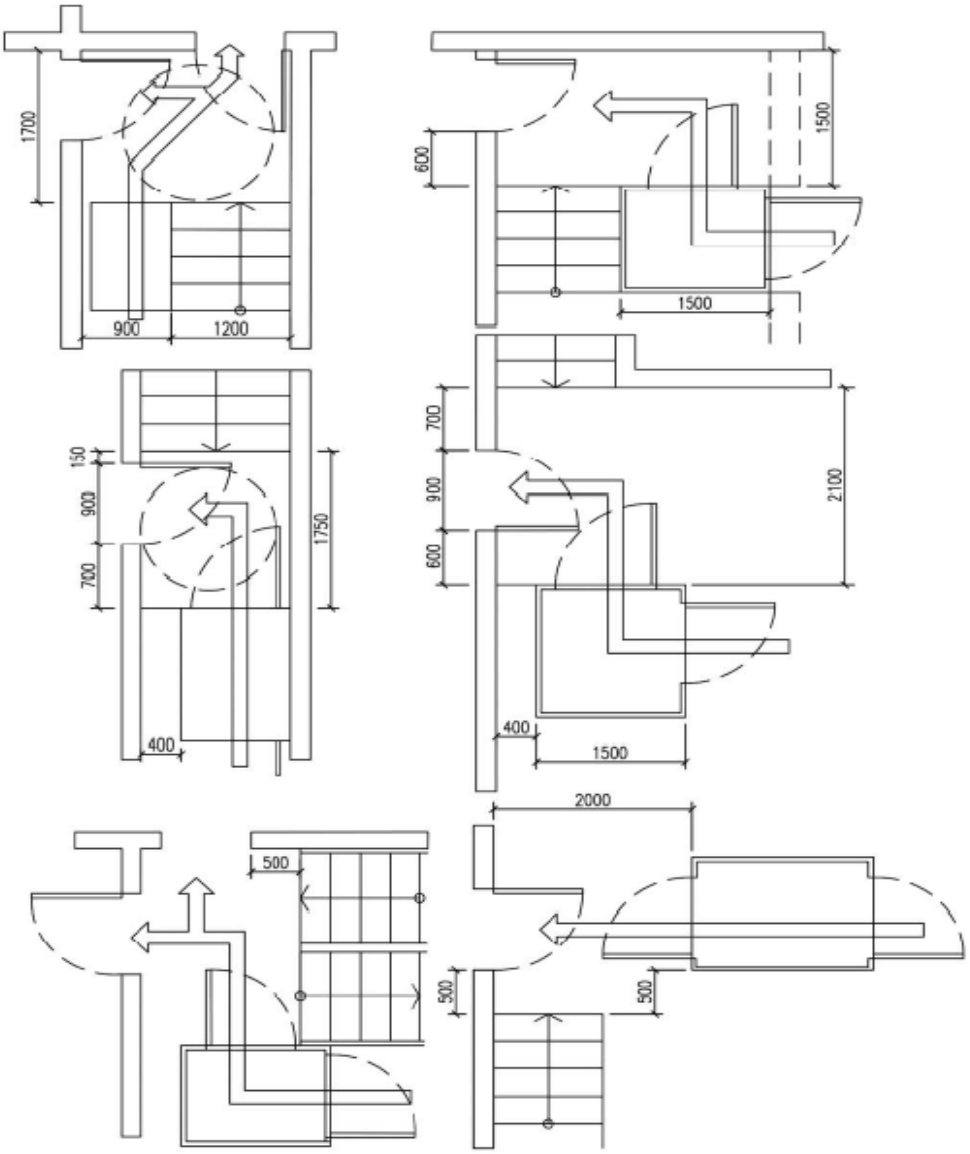

Рис. 1.13. Схеми розташування вертикальних індивідуальних підйомників

Відповідно до ч. 1 ст. 6 Закону України «Про охорону праці» умови праці на робочому місці, безпека технологічних процесів, устаткування та інших засобів виробництва, а також санітарно-побутові умови повинні відповідати вимогам законодавства.

Відповідно до ч. 1 ст. 13 Закону про охорону праці роботодавець зобов'язаний створити на робочому місці в кожному структурному підрозділі умови праці відповідно до нормативно-правових актів.

Нормативи щодо умов праці офісних працівників встановлено на рівні державних стандартів. Основними з них є:

- Державні санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку ДСН 2.3.6.037-99 [25]
- Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації ДСН 3.3.6.039-99 [26]
- Державні санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень ДСН 3.3.6.042-99 [27]
- Державні санітарні правила і норми роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин ДСанПіН 3.3.2.007-98 [28]
- Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин
- Загальні вимоги стосовно забезпечення роботодавцями охорони праці працівників

Робочі місця, згідно з п. 4.3 ДСанПіН 3.3.2.007-98 [28], слід розташовувати відносно світлових прорізів так, щоб природне світло падало переважно з лівого боку.

Поверхня сидіння і спинки стільця має бути напівм’якою з нековзним, повітронепроникним покриттям, що легко очищаються і не електризується (п. 4.12 ДСанПіН 3.3.2.007-98 [28]).

1.5. Дослідження функціонально-технологічного процесу, що протікає в офісних приміщеннях

Існує три основні варіанти планування офісів: відкритий, кабінетний (закритий) і змішаний (комбінований) (рис.1.14).

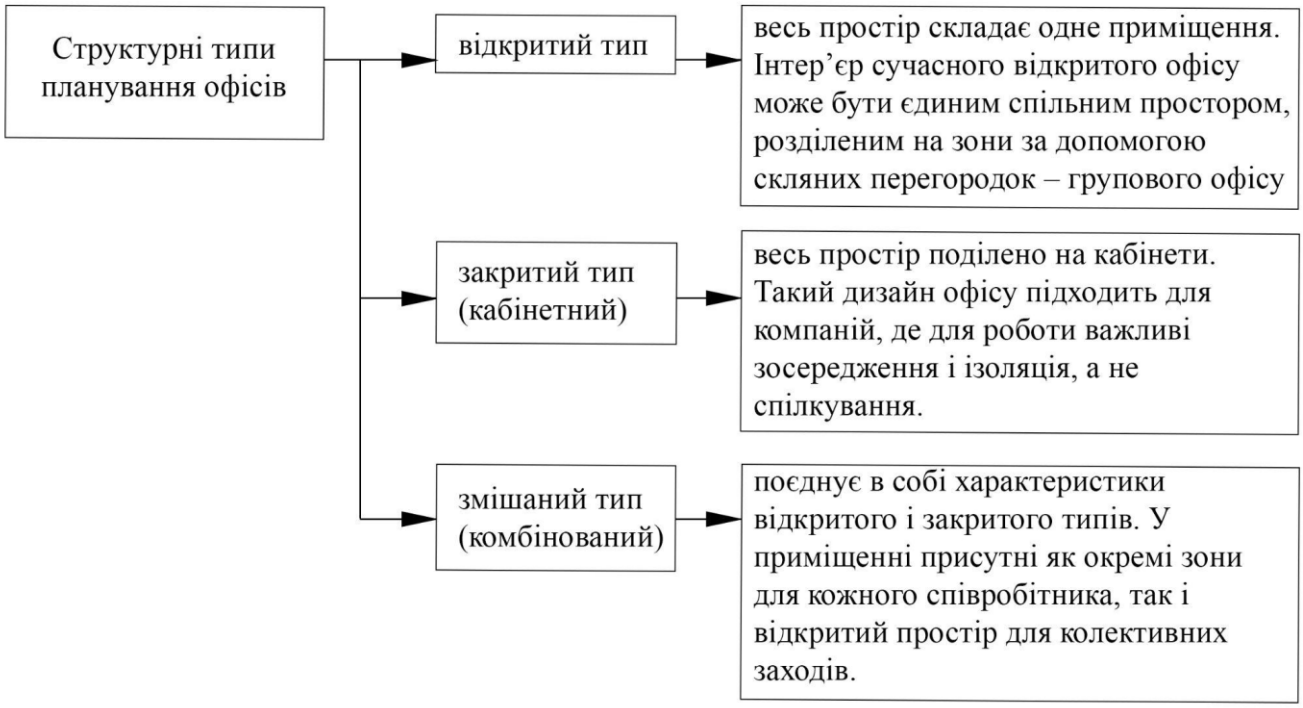

Рис. 1.14 Структурні типи планування офісів

Відкритий тип офісу характеризується тим, що весь простір кімнати складає одна кімната, позбавлена явного поділу на окремі кімнати. Офісні приміщення діляться функціональні зони: вхідна, зона керівника відділу, робочі місця співробітників, зона відпочинку. Дана конструкція офісів приміщень ідеально підходить для команди, яка працює як команда або компанія, в якій взаємопов'язана робота всіх відділів. Інтер'єр сучасного відкритого офісу може бути єдиним спільним простором, розділеним на зони за допомогою скляних перегородок – групового офісу.

У приміщенні закритого типу офісу весь простір розділено на кабінети. Такий дизайн офісу більше підходить для компаній, де для роботи важливі зосередження і ізоляція, а не спілкування. Офіс закритого коридорного типу в свою чергу може бути двох видів: кабінети для одного-двох чоловік і кабінети, розраховані на більш ніж трьох співробітників. Інтер'єр кабінету для роботи кількох людей дозволяє зробити чітку організацію простору.

Комбінований офіс поєднує в собі характеристики відкритого і закритого офісних типів. У приміщенні присутні як окремі зони для кожного співробітника, так і відкритий простір для колективних заходів, спілкування і відпочинку.

Існує кілька популярних підходів до організації офісного простору: американський, японський і європейський.

Американський – підхід до організації офісного простору, що склався в США в середині 20-го століття. Дизайн приміщення являє собою максимально відкритий простір, розподіл на робочі зони в якому проводиться за допомогою різного виду перегородок (простих в монтажі, мобільних, трансформованих), корпусних меблів (стелажі, шафи) (рис.1.15.). У дизайні інтер'єру «американського офісу» існують деякі відмінні риси: мінімалізм у меблях, відсутність в приміщенні прикрас, активне використання логотипів і атрибутів компанії. Інтер'єр часто витримується в «фірмових» кольорах. Дизайн кабінету керівника майже нічим не відрізняється від дизайну решти простору, однак сам кабінет відокремлюється: може використовуватися як окреме приміщення, так і бути виділений за допомогою прийомів зонування. Такий дизайн інтер'єру можна побачити в банках, великих міжнародних компаніях, офісах мобільних операторів та ін.

Рис.1.15. Приклад розташування робочих місць за принципом американського офісу [17].

Європейський офіс (рис. 1.16.) як і американський заснований на відкритому просторі. Однак є одна істотна відмінність: в офісі присутня велика кількість ізольованих кабінетів або кімнат самого різного призначення: кімната відпочинку, кухня для співробітників, приміщення для переговорів, структурні підрозділи компанії. Європейський підхід передбачає дизайн офісу в сучасному стилі (це може бути Хай-тек, мінімалізм або Футуризм), який відрізняється своєю функціональністю. Європейський офіс в сучасному стилі передбачає деякі елементи декору в інтер'єрі.

Рис.1.16. Приклад розташування робочих місць за принципом європейського офісу [18].

Японський офіс (рис. 1.17.) : дизайн офісу ґрунтується на принципах трудової ієрархії, але при цьому такий інтер'єр завжди відрізняється функціональністю. Розмір і розташування робочого простору, виділеного для працівника, безпосередньо залежить від його посади. Так, керівники, займають центральну площу офісного приміщення, а навколо них розташовуються підлеглі. Керівники завжди сидять обличчям до підлеглих, щоб контролювати їх роботу. Японський варіант організації офісного простору не приймає використання перегородок в інтер'єрі.

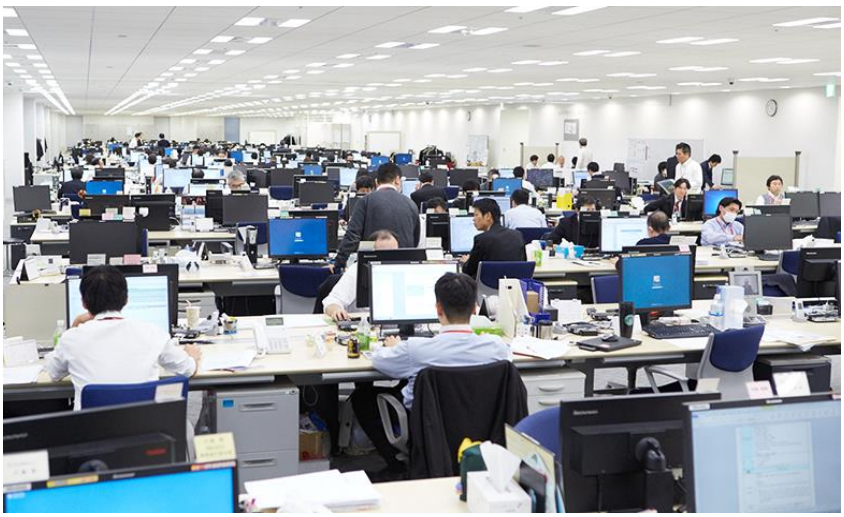

Рис.1.17. Приклад розташування робочих місць за принципом японського офісу [18].

1.6. Принципи інклюзивності

Рис. 1.18. Склад маломобільної групи населення (МГН)

Згідно з позицією Центру з питань універсального дизайну в NCSU (NCSU – North Carolina State University - Державний університет Північної Кароліни) виділяють сім принципів інклюзивності.

Сім принципів інклюзивного дизайну (рис. 1.19):

1. Рівність та доступність використання

Універсальний дизайн - надавати однакові можливості для всіх користувачів. (рис. 1.20, 1.21) Уникається уособлення певних груп, а простір, середовище чи послуги створюються максимально зручними для всіх.

2. Гнучкість використання

Користувач може обирати як скористатися предметом або послугою, підлаштувати під власні потреби (рис 1.22).

3. Простота й інтуїтивність використання

Дизайн продукту та послуги – простий та інтуїтивно зрозумілий будь-якій особі незалежно від особистого досвіду, лінгвістичних навичок, освіти, віку, рівня концентрації уваги на певний момент.

4. Сприйняття та доступність інформації

Незалежно від можливостей сприйняття або зовнішніх умов користувач отримує необхідну інформацію завдяки використанню різних форматів для подання інформації (графічний, голосовий, тактильний).

5. Терпимість до помилок

Дизайн має забезпечити попередження про небезпеку або можливу помилку, ізолювати небезпечні елементи, звести до мінімуму можливої небезпеки та помилок.\

6. Малі фізичні зусилля

Користування приладом або конструкцією не повинно вимагати від людини великих зусиль. Дизайн не призводить до втоми.

7. Наявність необхідного розміру, місця, простору

Важливими факторами є використання раціональних підходів до прикладання зусиль, мінімізація повторення дій, надання можливості користувачу підтримувати зручне положення тіла.

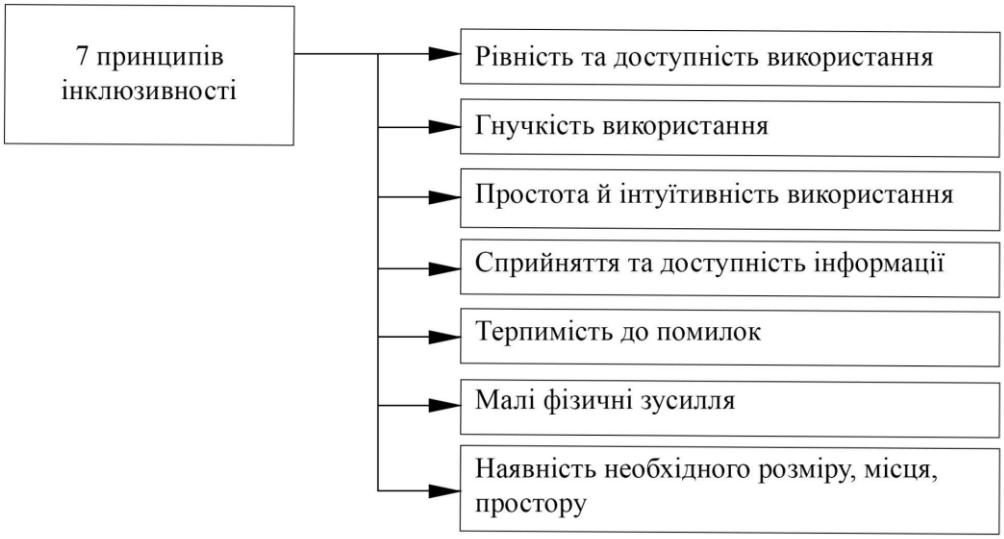

Рис. 1.19. 7 принципів інклюзивності

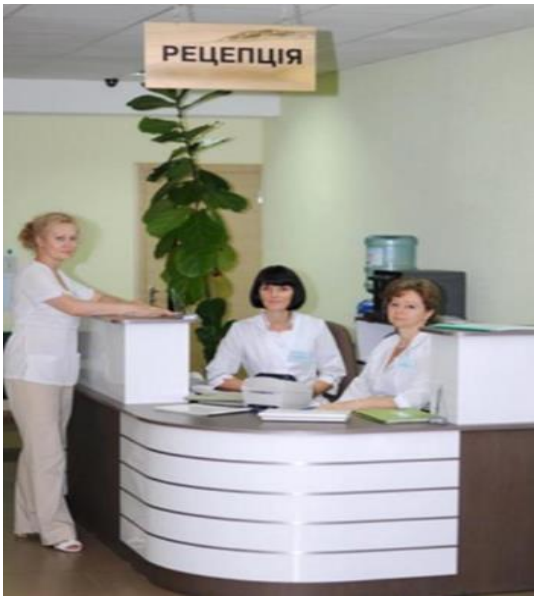

Рис.1.20. Влаштування стійки рецепції з можливістю обслуговування людей на кріслі колісному, людей низького та високого зросту [4].

Рис.1.21 Влаштування поверхні стільниці в санітарному вузлі з можливістю обслуговування людей на кріслі колісному, людей низького та високого зросту [4].

Рис.1.22. Стільці для профілактики захворювань хребта: а – ергономічний стілець з 8 вузлами налаштувань (GT Chair MARRIT GT07-39X); б – стілець-сідло (Salli – Twin); в – накладка сидіння-балансир (Humantool); г – колінний стілець (Jobri® Jazzy); д – стілець для роботи стоячи (Frapett Solo 7000) [14].

1.7. Аналіз наукових робіт

Першочерговим етапом проектування офісних приміщень є дослідження потреб працівників. У статті “Сучасні концепції організації офісного простору’’ О. І. Ковальчука [15] розглянуто види організацій офісного простору, їх вплив на продуктивність праці працівників, виявлення найбільш ефективних серед них.

У середовищі офісу унеможливлюється впровадження індивідуального підходу для кожного працівника, саме тому переважно враховують не конкретні особливості кожного працівника, а особливості сфери діяльності в цілому.

У статті розглянуто три види сучасної організації офісного простору: американський, європейський та японський.

З огляду на різні підходи до організації офісного простору, відокремлюються такі основні типи планування офісів: відкритий простір («open space»), кабінетний та універсальний (комбінований).

За результатами проведених досліджень, розглянутих у статті, найважливішим фактором для всіх працівників є особистий простір, значення якого майже вдвічі

перевищує значення інших показників. Найменш важливими виявилися чистота будівлі та чистота безпосередньо робочого місця. Серед досліджуваних факторів були також якість повітря, освітлення, візуальний комфорт, рівень шуму, конфіденційність розмови, особистий та візуальний простори, зручність меблів, простота взаємодії, адаптивність меблів, кольори та текстура поверхонь.

Визначено, що система американських «кубіклів», яка була придумала як компромісний варіант між «відкритим простором» і кабінетною системою є неефективною, а інші існуючі традиційні види організації простору вимагають дослідження і впровадження більш сучасних концепцій планування офісів, зокрема інших видів універсального планування.

У статті “Особливості дизайну офісних приміщень для людей з порушеннями опорно-рухового апарату” за авторством Полякової О. В., Булгакової Т. В., Косенко Д. Ю., Шмельової О. Є., Марети О.Є. [14] проведено аналіз досліджень з проблематики організації офісного середовища для людей з інвалідністю та порушеннями опорно-рухового апарату.

Авторами розроблено модель системи дизайну внутрішнього середовища офісних приміщень для людей з порушеннями опорно-рухового апарату (ОРА), що складається з таких підсистем: функціонально-просторова (функціональні, планувальні і конструктивні взаємозв’язки внутрішнього архітектурного простору); предметно-просторова (меблі, обладнання і устаткування); художньо-естетична організація інтер’єру (композиційні, колористичні та світлові характеристики, художні вироби, що створюють психологічну атмосферу середовища). Особливостями функціонально просторової системи є: урахування вимог безбар’єрного середовища, а також оснащення допоміжними та “розумними” пристосуваннями; предметно-просторової підсистеми – застосування принципів універсального дизайну, а за неможливістю – використання спеціалізованого обладнання; художньо-естетичної підсистеми – вписування спеціального обладнання

у загальну концепцію дизайну інтер'єру, а також спосіб і місце розташування з урахуванням можливостей пересування працівників.

Запропонована структура моделі дизайну внутрішнього середовища офісних приміщень для людей з порушеннями опорно-рухового апарату передбачає подальші перспективи її розвитку та вдосконалення.

Метою дослідження у статті “Врахування ергономічних вимог у формуванні універсального простору сучасних офісних приміщень” Іванової О.В. [16] є виявлення особливостей організації офісного простору з урахуванням ряду естетичних, технологічних та ергономічних аспектів.

Метою додержання законів ергономіки офісного середовища визначено забезпечення комфортності, безпеки та ефективності трудового процесу, створення таких умов роботи, які сприяють зниженню стомлюваності людини і збереженню її здоров’я.

Визначено такі функціональні зони: вхідна (робота з клієнтами, рецепція), зона керівника відділу, робочі місця співробітників (адмінів, менеджерів); зона відпочинку.

Серед досліджених причин неефективної роботи працівників зазначено незручне робоче місце, відсутність відповідних умов праці що викликає в нього швидку стомлюваність, і навіть змушує витрачати час та енергію на зайві дії, а позитивний стан здоров’я залежить від грамотного облаштування офісу власного робочого місця. Зазначено, що при проектуванні офісного простору необхідно враховувати: простір, на якому розміщується сам працівник, робоча поза, можливість роботи з технікою, розміщення необхідних матеріалів, ведення записів, можливість охоплення рухами(радіуси доступності) і поглядом всього простору та розташованих на ній предметів. Серед необхідних кроків при проектуванні - визначити кривизну форми стільниці задля уникнення зайвих витрат часу на виконання непотрібних рухів, передбачити підставки, лотки і надбудови для організації принципу «все під рукою» [16].

Висновки до І розділу

Заміна застарілого поняття, яке розглядало інвалідів як безпомічних, на сучасну концепцію людини з інвалідністю як повноправного члена суспільства породило необхідність перегляду низки матеріальних цінностей, що також мають великий вплив на архітектуру та дизайн.

В історії розвитку офісних приміщень ключовими підходами виявлено американський, європейський та японський, що істотно відрізняються у функціональному зонуванні. Виокремлюються основні типи планування офісів: відкритий простір («open space»), кабінетний та універсальний (комбінований).

Використовуючи сім принципів інклюзивності дають змогу проектувати середовища, що будуть надавати однакові можливості для всіх користувачів. Таким чином, урахування принципів інклюзивності при формуванні інтер'єрів офісних приміщень дає змогу залучити працездатних людей з обмеженими можливостями.

Нормативна база, що регулює питання доступності, визначає технічні вимоги щодо доступності будівель.

Проаналізувавши наукові статті на тему доступності середовища виявлено основні проблеми сучасних офісів, розглянуто структуру моделі дизайну внутрішнього середовища офісних приміщень для людей з порушеннями опорно-рухового апарату.

Вітчизняний досвід проектування інклюзивного середовища ще не набув масштабів закордонного, проте зміни у законодавстві та тенденція розвитку інклюзивності в дизайні та архітектурі України сприяють його активному розвитку.

РОЗДІЛ 2. ВЛАСТИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНТЕР'ЄРІВ ОФІСНИХ ПРИМІЩЕНЬ З УРАХУВАННЯМ ПРИНЦИПІВ ІНКЛЮЗИВНОСТІ

2.1. Чинники, що впливають на формування інтер'єрів офісних приміщень з урахуванням принципів інклюзивності

Чинники, що впливають на офісне середовище можна поділити на дві головні групи – зовнішні та внутрішні.

До зовнішніх чинників належать ті, що впливають на розташування офісу, конструктивні особливості будівлі, експлуатаційні якості, підбір матеріалів та обладнання. До таких чинників належать: територіальний та соціально-економічний.

Територіальний чинник виявляє особливості традицій, менталітету, звичаїв, особливості ведення праці та відпочинку. Таким чином у внутрішньому середовищі офісу можуть з'являтися характерні приміщення або зони, що притаманні певним країнам, наприклад кімнати для сну.

Соціально-економічний визначає рівень забезпечення населення, соціальний та економічний розвиток, відповідність потреб та можливостей людини. При проектуванні офісного середовища необхідно зосереджувати увагу на соціально-економічні становище компанії, впроваджувати системи, які компанія згодом може підтримувати в належному стані.

До внутрішніх чинників, що впливають на формування інтер'єру офіса належать: просторовий, функціональний, композиційний, ергономічний.

Просторовий чинник окреслює загальний вигляд офісного простору та його геометричні параметри (розміри приміщень, планувальні рішення, конструктивні елементи інтер'єру тощо).

Функціональний чинник впливає на організацію простору з огляду на процеси, які в ньому відбуваються. Таким чином також можна виявити доцільність використання певних видів умеблювання, підбору матеріалів, декору. [30]

Композиційний чинник розглядає інтер’єр як цілісний твір. Його складові - масштаб, пропорція, симетричність або асиметричність, динамічність аб остатичність, форма, контраст та нюанс. Завдяки композиційній єдності можливо об’єднати всі елементи середовища у цілісний гармонійний інтер’єр. [31]

Ергономічний чинник включає в себе антропометричні, психологічні, естетичні та функціональні показники предметного оточення людини. Розміри меблів та їх функціональні та конструктивні характеристики залежать від анатомічних показників тіла людини.

Ці чинники напряму залежать від особового складу підприємства, напрямку його діяльності, «класової» приналежності офісу, структурного типу простору.

Особовий склад. Офісне середовище повинно відповідати вимогам працівників та відвідувачів, бути сприятливим їх якісної взаємодії. Організаційна структура офісу утворюється внаслідок розподілу персоналу на відділи, тому і у дизайні інтер‘єру необхідно враховувати виділення для кожного із них необхідного простору, який би відповідав усім характеристикам безпечного і комфортного використання. Особовий склад інклюзивного офісу включає в себе наявність людей з маломобільної групи населення, для яких необхідно створити безбар‘єрне середовище. Інклюзивний підхід конкретизує методи проектування, робить середовище бережливим для усіх людей, що його використовують, завдяки зменшенню кількості візуального, інформаційного та шумового навантаження.

Напрямок діяльності офісу впливає на його розташування, структуру, функціональне зонування, підбір меблів та обладнання, задає необхідні геомтричні характеристики середовища.

«Класова» приналежність офісу визначає рівень його презентабельности. [32] Виділяють такі класи:

- Клас «А». Середовище класу люкс, що зазвичай розташовуються у ділових комплексах із зручною транспортною розв’язкою, системою охорони,

спеціально відведеними паркувальними місцями. Середовище забезпечено сучасними інженерними рішеннями, автоматизованими системами.

- Клас «B». Середовище із якісним оздобленням, що розташоване у ділових центрах, а також у відновлених приміщеннях. Такий офіс має поділ на робочу та представницьку зону.
- Клас «C». Приміщення такого офісу перебувають у хорошому стані, мають якісний, але недорогий ремонт, без втручання в інженерні системи. Можуть знаходитися у приміщеннях, непристосованих для офісної роботи.
- Клас «D». Офісне середовище, що не відповідає міжнародним стандартам, але зважаючи на соціально-економічний рівень країн користуються певним попитом завдяки своїй дешевизні.

До структурного типу простору належать відкритий, закритий (кабінетно-коридорний) та комбінований типи.

У *відкритому типі офісу* весь простір складає одне приміщення. Інтер'єр сучасного відкритого офісу може бути єдиним спільним простором, розділеним на зони за допомогою скляних перегородок – групового офісу.

У *офісі закритого типу* весь простір поділено на кабінети. Такий дизайн офісу більше підходить для компаній, де для роботи важливі зосередження і ізоляція, а не спілкування.

Комбінований офіс поєднує в собі характеристики відкритого і закритого типів. У приміщенні присутні як окремі зони для кожного співробітника, так і відкритий простір для колективних заходів.

Висновки до розділу 2

При створенні інтер'єру офісу потрібно розглядати ряд чинників, які допоможуть найбільш точно поставити задачу на проектування. Саме завдяки цьому можливо створити середовище офісу, що буде відповідати запиту підприємства, бути зручним та гармонійним.

РОЗДІЛ 3. ПРОЕКТ ІНТЕР'ЄРУ ОФІСНИХ ПРИМІЩЕНЬ З УРАХУВАННЯМ ПРИНЦИПІВ ІНКЛЮЗИВНОСТІ НА ПРИКЛАДІ ІНТЕР'ЄРУ ОФІСУ В М. КИЇВ

3.1. Вихідні дані та завдання на проектування

За базовий проект обрано оновлену після пожежі 2014-го року восьми поверхову будівлю будинку профспілок України (Укрпрофради), що розташована на Майдані Незалежності, на розі вулиці Хрещатик та проїздом між алеєю Героїв Небесної Сотні та Михайлівською вулицею. Адреса: вул. Хрещатик, 18/2.

До середини 1970-х років, на місці сучасної будівлі Будинку профспілок, знаходилися Київське дворянське зібрання. Проте, 1974 року, влада прийняла рішення зробити з Києва зразкове комуністичне місто. Будівлю було зведено у 1980 році за проєктом архітекторів Олександра Малиновського та Олександра Комаровського. За ініціативою архітекторів пізніше, у 1981 році, на башні будівлі було встановлено мультимедійний електронний годинник [30]. В ідеї архітекторів спочатку була установка мультимедійного електронного годинника, який показував би не лише час, але сьогоднішню дату, температуру повітря в місті, а також деякі важливі події, що стосуються Києва та України. Для 1980-х років це була досить проривна та цінна конструкція. 2011 року годинник було замінено на сучасний — світлодіодний компанії ЕКТА, який уже працював як повноцінне мультимедійне табло.

Під час подій 2014 року будинок майже повністю згорів, а також обвалилися конструкції між четвертим і п'ятим поверхами. У 2018 році будівля була відкрита після проведеної реконструкції, відновленні поверхи поступово здавалися в експлуатацію.

Сьогодні на розі будівлі облаштовано сучасне офісне середовище міжнародної компанії Spaces.

Рис. 3.1 Будинок профспілок у 1980-х роках. Фото: archunion.com.ua

Рис. 3.2 Будинок профспілок України Фото – Oleks Chep, лип. 2020

Серед переваг даного архітектурного об’єкта: вхідна група розташована в один рівень з пішохідною частиною вулиці і включає в себе тамбур з автоматичними

розсувними дверима; геометричні параметри приміщень дають змогу розмістити інклюзивні меблі та обладнання; ширини коридорів та дверних отворів ліфтів підходять для вільного використання людьми, що користуються кріслами колісними і палицями.

Завданням на проектування є розробка дизайну інтер'єру офісного середовища з дотриманням державної нормативної бази, безпекових нормативів, ергономічних вимог, а також принципів інклюзивності. Необхідно створити функціональне зонування приміщень, розробити концептуальне та колористичне рішення інтер'єру та обладнання.

3.2. Концепція та об'ємно просторове рішення інтер'єру офісного середовища

Розроблена концепція інтер'єру офісу передбачає собою безпечне та ефективне середовище для роботи для людей у тому числі із маломобільної групи населення. Інклюзивність інтер'єру складають використані візуальні та тактильні прийоми, функціонально-технологічні рішення, підбір оздоблювальних матеріалів, а також умеблювання, що дають змогу безперешкодно використовувати середовище офісу.

При розробці планувального рішення збережено несучі конструктивні елементи, розширено дверні отвори до ширини 1 м. Розширено площу жіночого санвузла та створено невелику зону відпочинку за рахунок суміжного приміщення. Враховано габарити крісел колісних та можливості їх повного розвороту (1,8 м), а за мінімальну ширину коридорів взято 1,3 м, входів до приміщень 0,9 м. Влаштовано розсувні двері, адже вони є найбільш комфортними та безпечними у використанні людьми із вадами здоров'я.

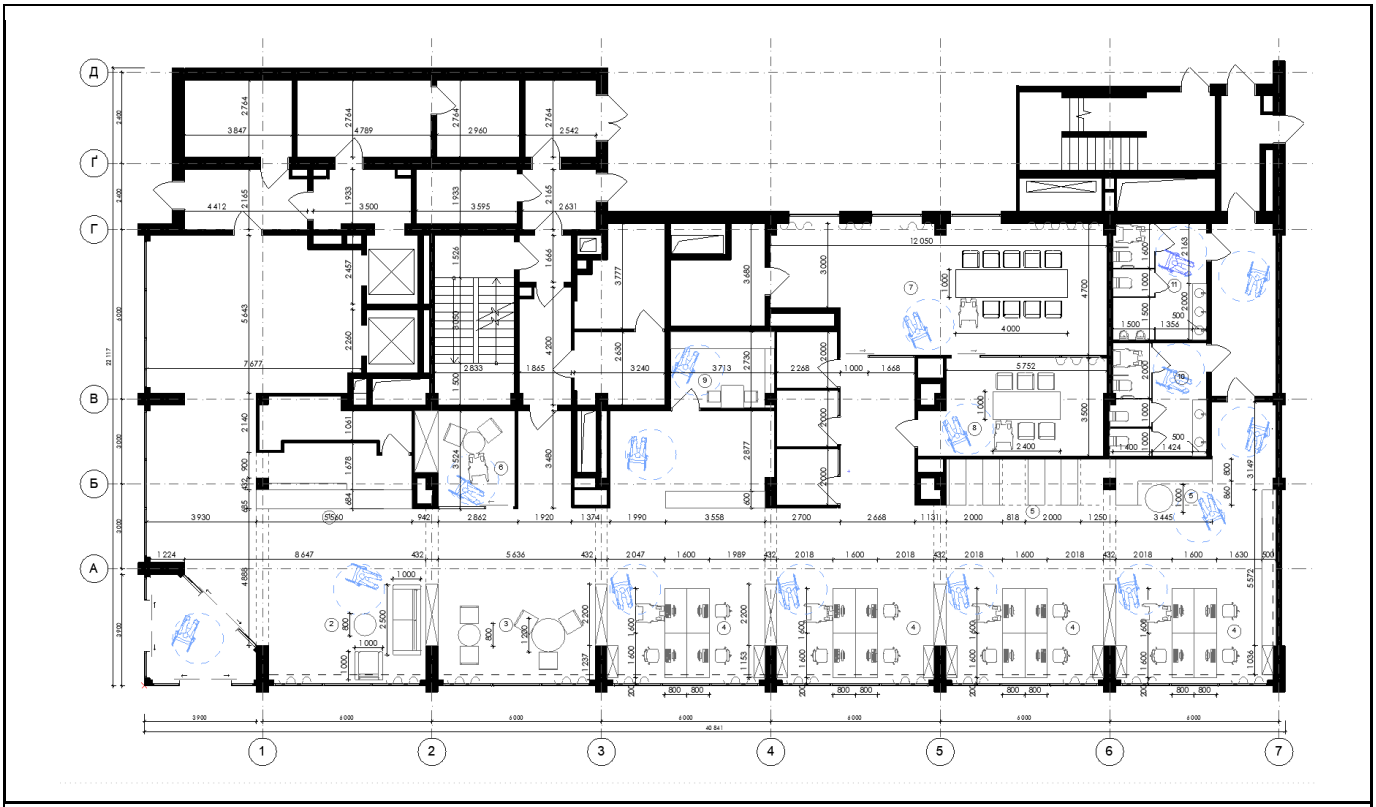

Рис. 3.3. План приміщення з розміщенням меблів

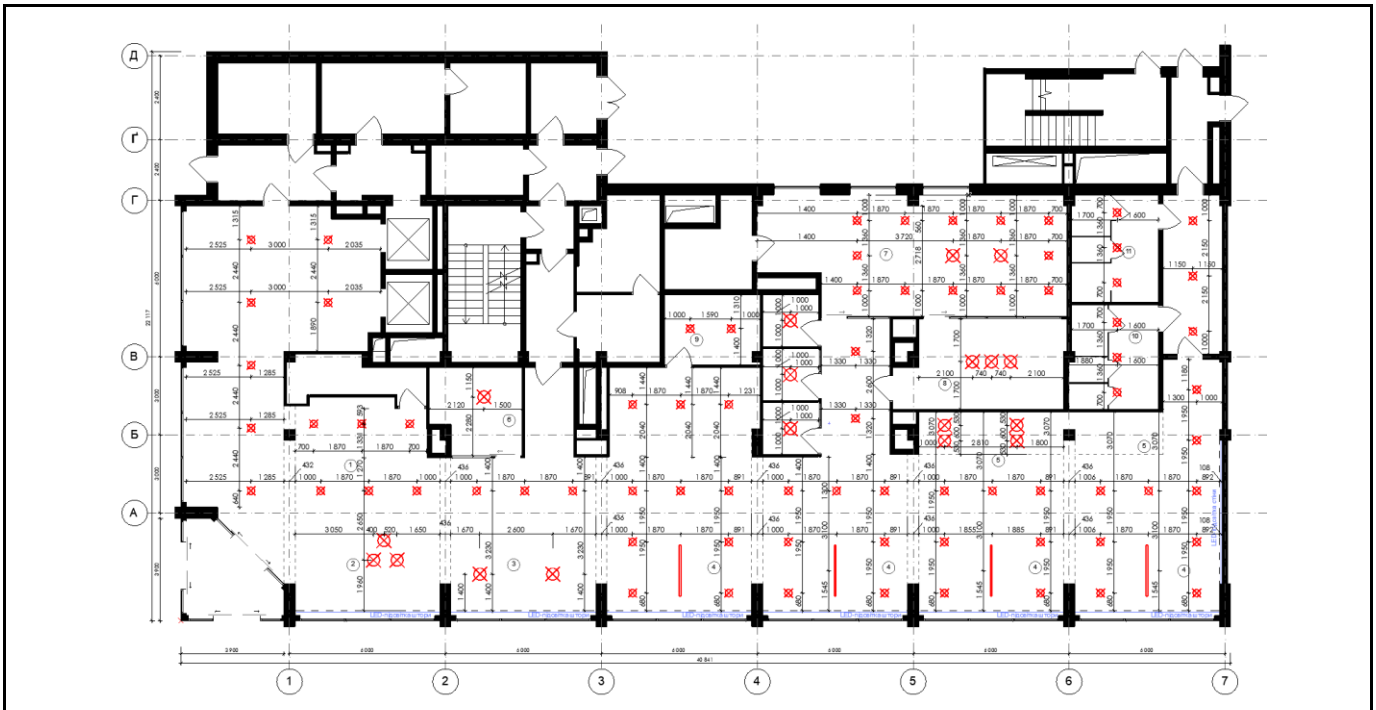

Рис. 3.4. План стелі з розміщенням освітлювальних приладів

Кабіна для інвалідів у санвузлі розташована навпроти входу у приміщення, а також обладнано поручнями. Меблі, обладнання, дверні ручки та інші елементи інтер'єру розташовано у доступі для людини, що стоїть та сидить.

Робоча зона обладнана столами, що можуть змінювати висоту, таким чином кожна людина зможе адаптувати свою робоче місце під свою потребу. Передбачено вікна, в яких відкриваються нижні створки.

Головною задачею інклюзивного офісу є його безбар'єрність, саме тому за типологією офіс є відкритим. Зонування виконується за рахунок функціональних перегородок (стелажів, шаф), якими зручно користуватися із положення стоячи та сидячи. Світлопрозорі та навісні конструкції можуть створювати небезпеку для людей з порушенням зору, враховуючи це усі стелажі та шафи, а також рами вікон та скляних перегородок виділено контрастуючим кольором, а їхні основи не відриваються від підлоги.

Для полегшення сприйняття середовища слабозорій людині використано візуальні прийоми: перехід від вертикальних до горизонтальних поверхонь диктує зміну матеріалу за кольором та тоном, відділення стіни від підлоги також підкреслюються профілями тіньового шва, на елементах умеблювання використано акцентні кольори. Колір дверних ручок та випираючих елементів також контрастно відрізняється від поверхні, на яку встановлені.

Для людей з порушенням зору в інтер'єрі закладено систему навігації у вигляді тактильних смуг (ТС), що тактильно відрізняються від поверхні підлоги, контрастно виділяються на ній і не перешкоджають рухові. Поздовжні рифи ТС вказують на напрям руху приміщенням, рифи типу полусфер попереджають про перешкоди або зміну чи закінчення напрямку руху.

Вдень у приміщенні робочої зони активне природне освітлення. Оскільки прямі сонячні промені можуть засліплювати та дизорієнтувати людину із вадами зору, у всіх приміщеннях використовуються штори та тюль, що будуть розсіювати це світло.

Природне освітлення інтер‘єру доповнюється штучним у вигляді підвісних світильників різних типів над робочими зонами працівників і столами в переговорних кімнатах, а також точкового освітлення (накладні стельові точкові світильники) уздовж усіх приміщень.

3.3. Композиційне рішення інтер’єру приміщень, підбір оздоблювальних матеріалів, меблів та обладнання

Стіни приміщень приміщень пофарбовані білою матовою миючою фарбою, а на акцентних стінах, якими закінчуються приміщення, викладено панелі з текстурою необроблених цеглинок. В оздобленні стелі приміщення робочої зони використовуються підвісні МДФ панелі (шпоновані) з текстурою деревини, за якими сховано системи вентиляції та кондиціонування.

Обране підлогове покриття вхідної групи та робочої зони- наливна підлога, головною перевагою якої є її нековзка поверхня та зносостійкість.

Вбудоване умеблювання виконано із шпонованих меблевих щитів та антивандальної тканини. Такі меблі є стійкими до ушкоджень, прості у очищенні, що є перевагою для громадського середовища.

Рис. 3.5. Візуалізація приміщення робочої зони

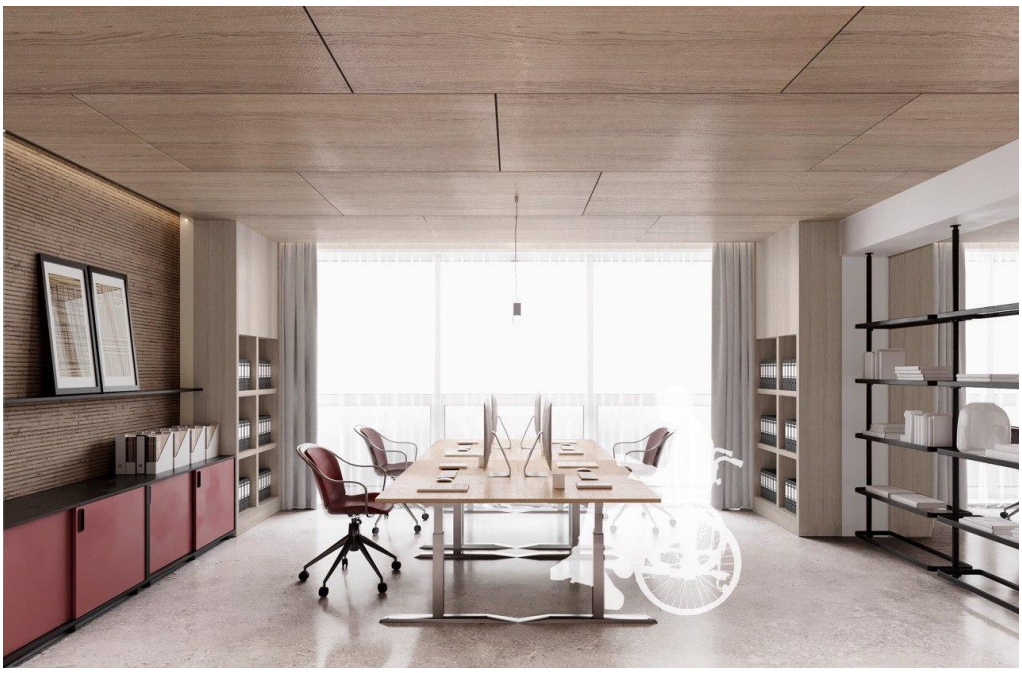

Рис. 3.6. Візуалізація приміщення робочої зони

Колористичне рішення поділено на три рівні пропрацювання:

1) основна маса інтер’єру - стеля, стіни, підлога;
2) вбудовані габаритні меблі та обладнання
3) детальна проробка елементів інтер’єру - окремостоячі меблі, освітлювальні прилади, декор.

Основна маса приміщення, що окреслює загальне сприйняття інтер‘єру, складається із світлих монохромних відтінків та теплого відтінку деревини та цеглин. Завдяки цьому створюється приємна атмосфера усього середовища офісу. На другому рівні проробки інтер‘єру, на його умеблюванні, використано більш активні кольори однаковими за тоном.

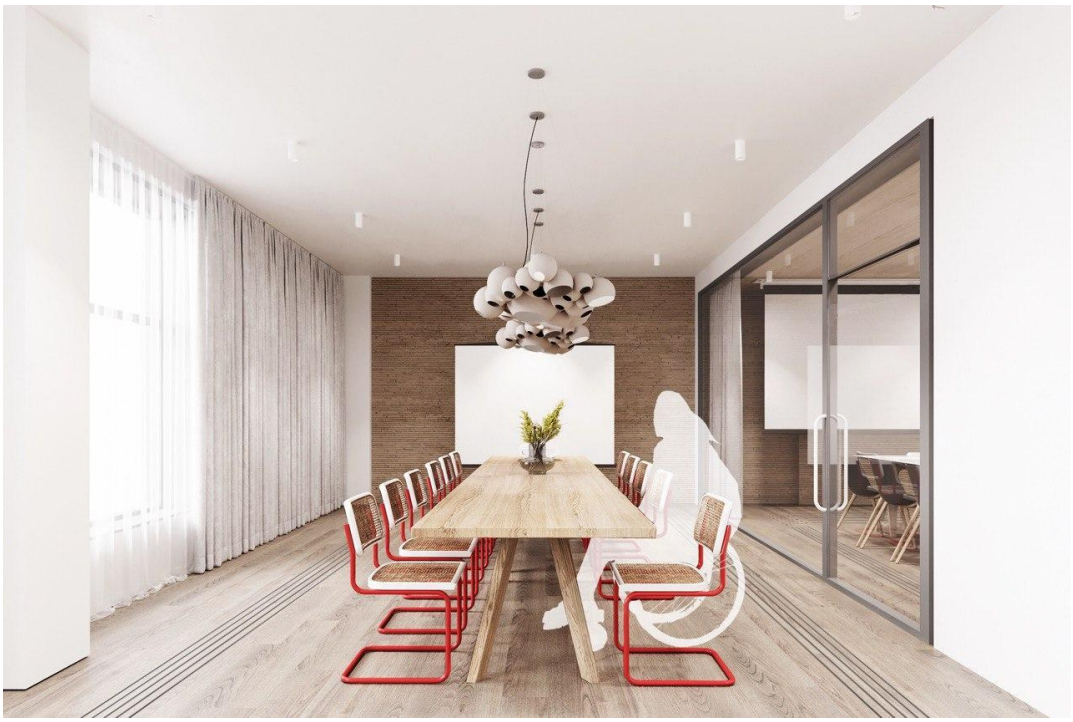

Рис. 3.7. Візуалізація приміщення конференц-зали

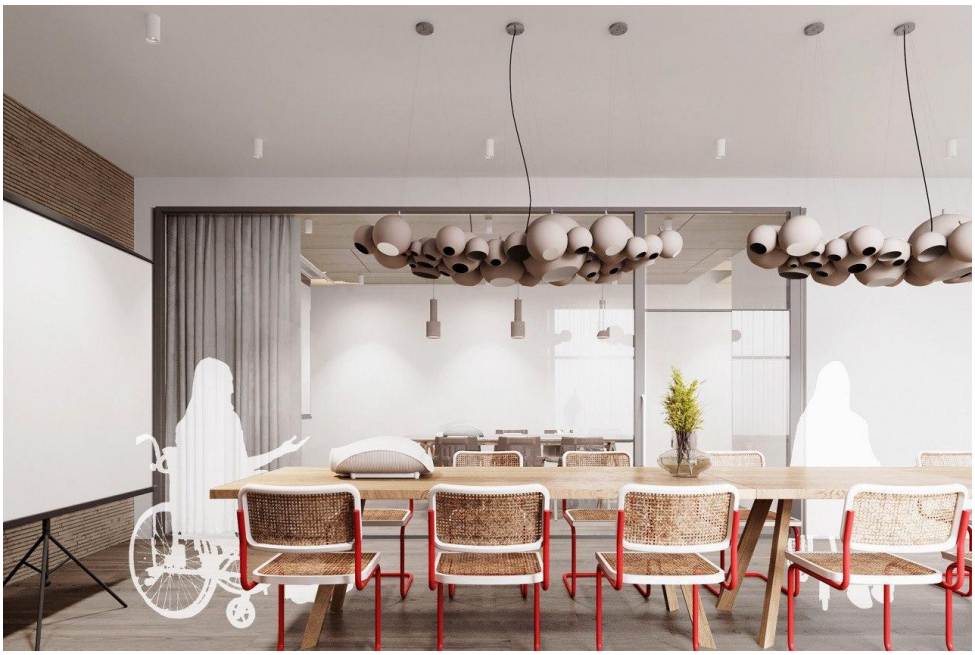

Рис. 3.8. Візуалізація приміщення конференц-зали

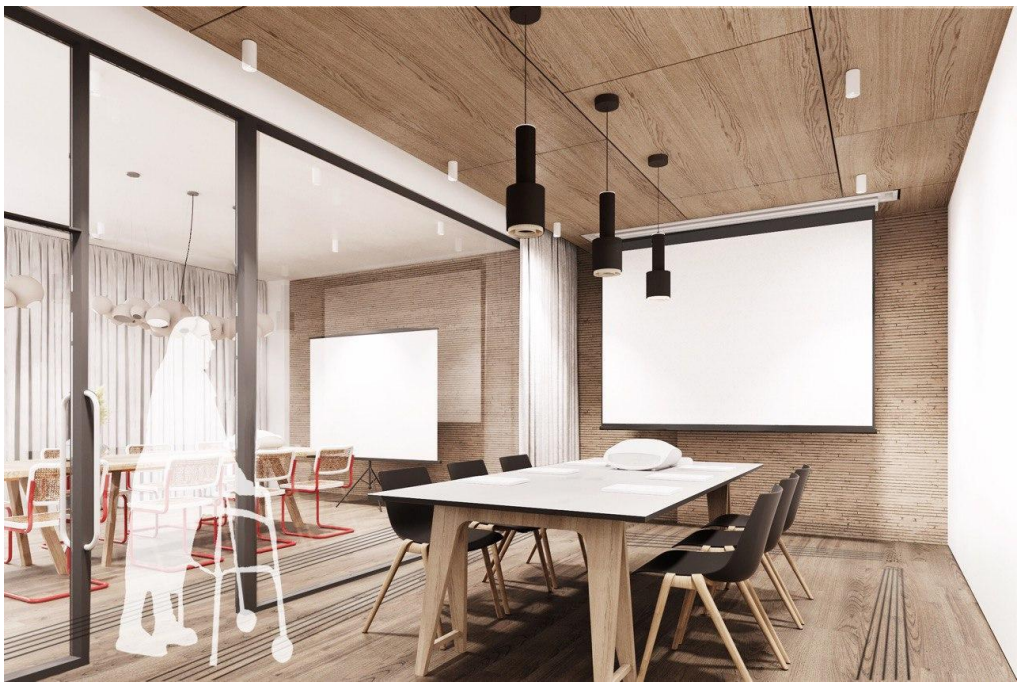

Рис. 3.9. Візуалізація приміщення конференц-зали

Робочі місця та зони підвищеної концентрації переважно монохромні. Кольором підкреслено саме зону відпочинку, так як вона повинна знімати напруження та розосереджувати увагу працівників.

Робочі крісла працівників мають найнасиченіший відтінок. Вони візуально виділяються на фоні інтер‘єру, а отже не створять непоміченої перешкоди для слабозорої людини. Також вони являються пропорційно збалансованими акцентами робочої зони.

Рис. 3.10. Візуалізація зони відпочинку

Висновки до розділу 3

Проектування із використанням принципів інклюзивності є дуже соціально відповідальним. Інтер’єр офісних приміщень, що будуть використовувати люди з

МГН потребує використання функціонально-технологічних рішень, візуальних та тактильних прийомів, підбору безпечних та комфортних оздоблювальних матеріалів та елементів умеблювання, що дадуть змогу безперешкодно використовувати середовище офісу.

Завдяки конкретизуванню рівнів проробки при розробці композиційного рішення інтер‘єру маємо змогу майже математично вирахувати вдалі пропорції текстур і фактур оздоблювальних матеріалів.

РОЗДІЛ 4. РОЗРОБКА ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ІНТЕР'ЄРУ ОФІСНОГО ПРИМІЩЕННЯ З УРАХУВАННЯМ ПРИНЦИПІВ ІНКЛЮЗИВНОСТІ

4.1. Концепція формування предмету

Зазвичай робота в офісі потребує довготривалого перебування за комп'ютером, що нерідко стає причиною підвищеної фізичної та моральної втомлюваності. Головна мета ергономічного обладнання- зменшити зайві зусилля людини під час виконання необхідних дій.

Запроектований елемент- настільна підставка для кисті руки. Зазвичай основне меблювання робочого місця не може забезпечити комфортне положення руки. Під час роботи за столом людина активно користується клавіатурою, мишкою, канцелярським приладдям тощо, а кисть майже завжди залишається прижатою до поверхні стола. При такому положенні ми почуваємо дискомфорт та потребу у розвантажені м'язів, що часто стає причиною перевтоми та зниження мотивації працівників. Для людини із слабкістю рук є потреба у додатковій підтримці суглобів руки, саме таку функцію виконує запроектована підставка.

4.2. Функціональне, конструктивне, ергономічне та об'ємно-просторове рішення

Запроектована підставка має на меті зменшення втомлюваності від тривалої роботі за комп'ютером. Аналогами виробу слугували різноманітні підлокітники, підставки для комфортного користування клавіатурою, килимки для комп'ютерною миші з м'якими підвищеннями для кисті руки, крісла з підтримкою тіла у нахиленому вперед положенні тощо. У більшості дані вироби мали недолік, що полягав у нерухомості руки під час роботи за столом.

Рис. 4.2- 4.4. Аналоги підставки для кисті руки

Актуальність запроектованого виробу полягає у забезпеченні зручного положення кисті руки при роботі за столом, а також у її необмеженому русі завдяки встановленому обертовому механізмі.

Форма виробу повторює траєкторію, що створює кисть руки під час роботи за столом. Висота підйому виступаючої частини підставки вираховано по значенням анатомічних даних кисті руки дорослої людини.

Рис. 4.5. Візуалізація елементу меблів

4.3. Колористичне та матеріальне вирішення

Передбачається, що підставка для руки повинна доповнювати середовище робочого місця, а не звертати на себе посилену увагу, тому в контексті запроектованого офісу основний матеріал виробу - тканина сірого кольору, металеве кріплення та фурнітура пофарбовані в темно-сірий.

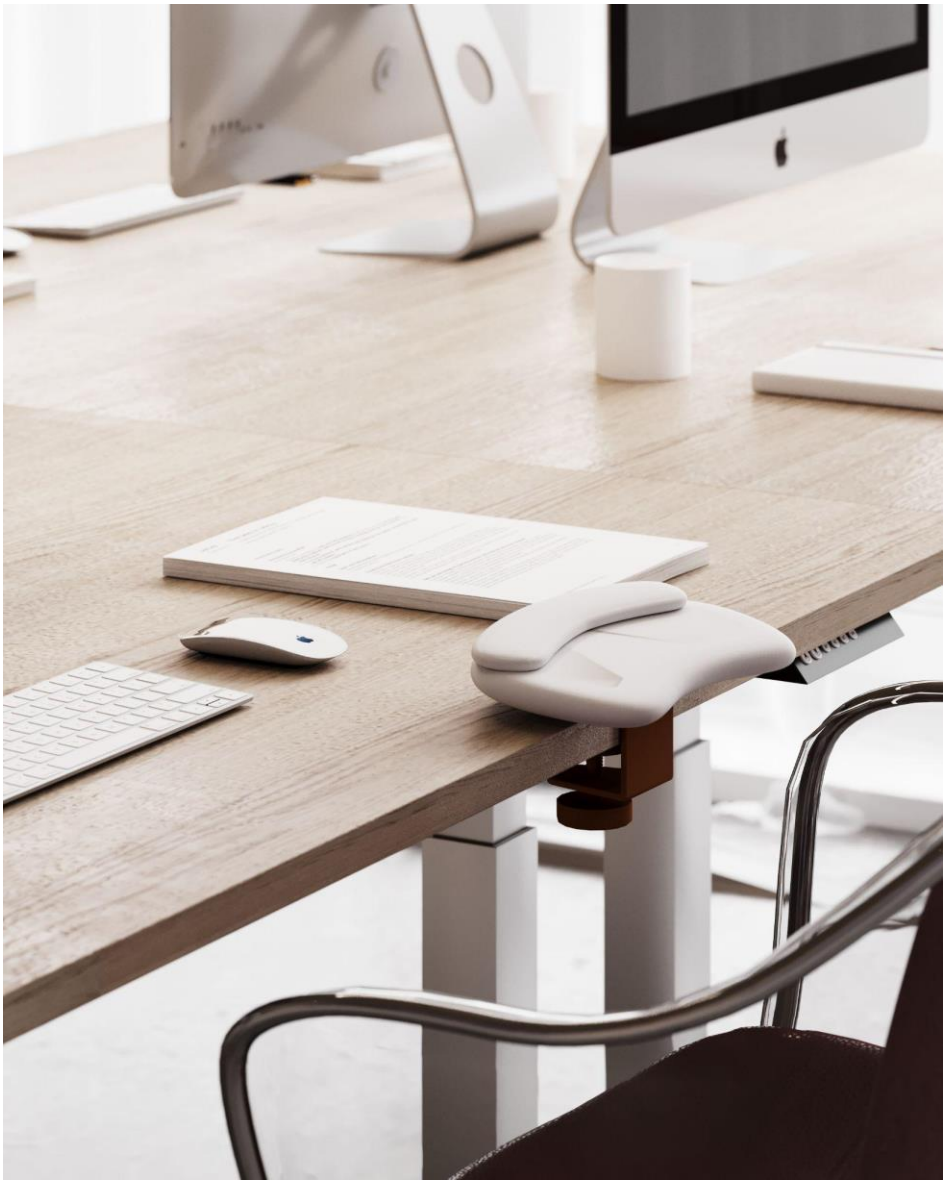

Рис. 4.6. Візуалізація елементу меблів у середовищі офісу

4.4. Деталі та вузли

Виріб складається з м’якої частини із ортопедичного наповнювачем, що кріпиться на тверду основу - мдф панель та металевого кріплення, що встановлюється

на стіл завдяки затискачу з нижньої частини. Широкий діаметр кріплення та затискачу міцно утримуватимуть виріб нерухомим відносно стола, не будуть пошкоджувати внутрішню поверхню стільниці. М‘яка частина виробу поєднується з металевим кріпленням за допомогою металевого обертового шарніру. Верхня частина виробу прикріплена до шарніру за допомогою болтів. Нижня частина металевого кріплення поєднана з шарніром за допомогою зварювання.

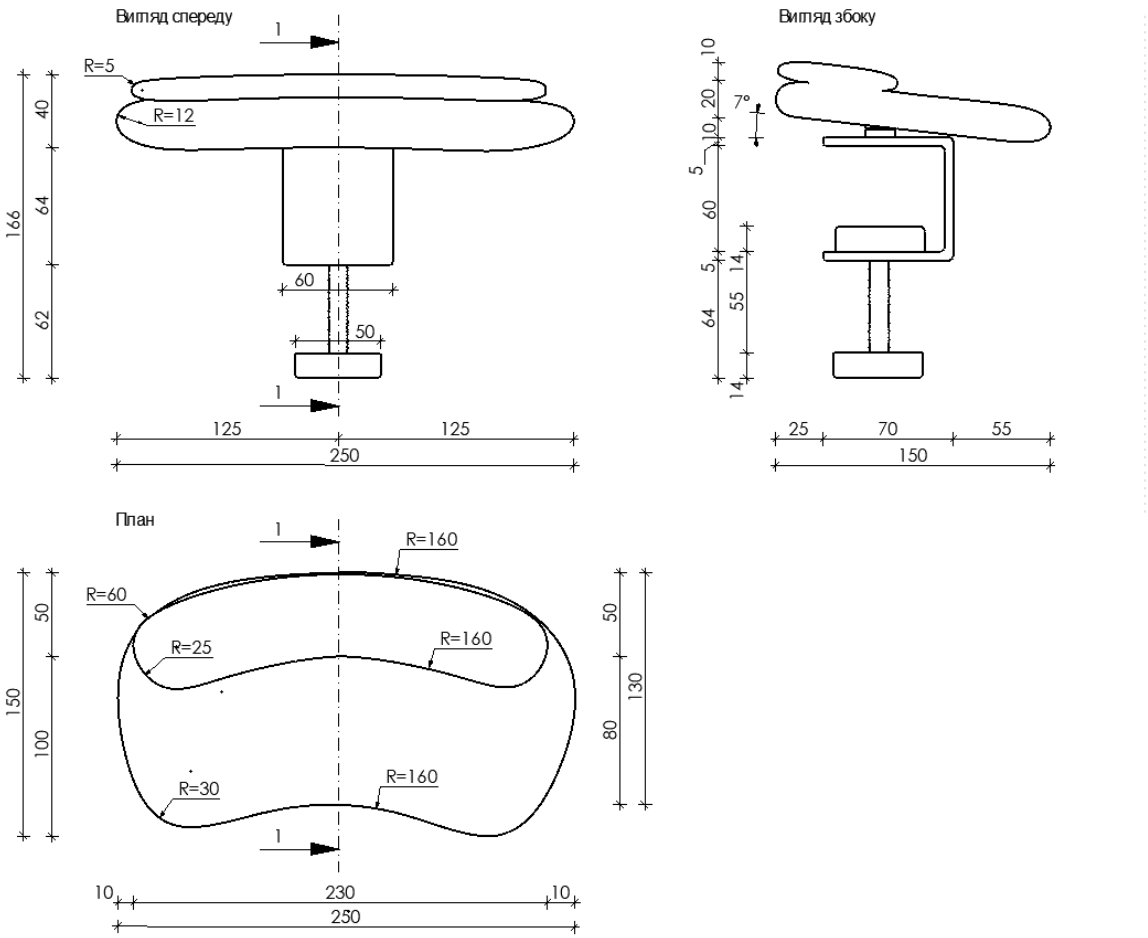

Рис. 4.7. Проекції елементу меблів

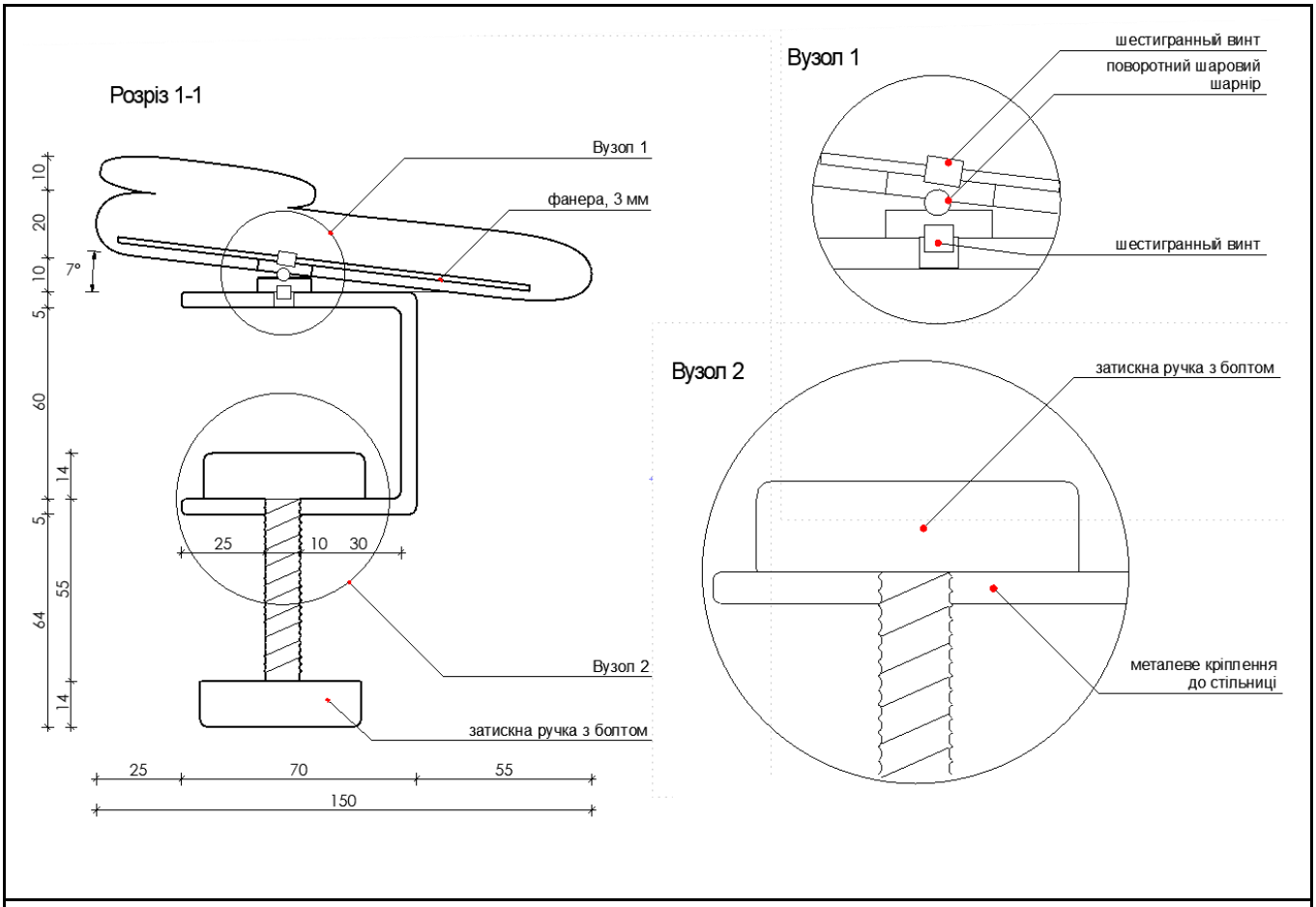

Рис. 4.8. Розріз елементу меблів, деталі та вузли

Висновки до розділу 4

Однією із причин підвищеної втомлюваності за робочим місцем працівника стають незручні меблі. Розроблена підставка для кисті руки здатна зняти навантаження при роботі за столом, при цьому не обмежуючи руху руки. Форма підставки відповідає антропометричним показникам руки дорослої людини. Ергономічність, підбір якісних матеріалів та розробка вдалого колористичного рішення дали змогу розробити виріб, що здатний задовольнити потреби людини із слабкістю рук та створити більш комфортне робоче середовище.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У даній роботі досліджено роль інклюзивних підходів у проектуванні офісних приміщень. Розглянуто історію розвитку поняття офісів, ключові підходи до їх проектування, основні типи та їх переваги.

Проведено аналіз принципів інклюзивності, нормативної бази, що регулює питання доступності архітектурного середовища, наукових статей по заданій темі, а також вітчизняного та закордонного досвіду проектування інклюзивних середовищ. У роботі структуровано чинники, що впливають на формування офісних приміщень з урахуванням принципів інклюзивності .На цій основі створено вказівки по проектуванню безбар'єрного офісного середовища, що дає змогу залучати до робочих процесів всіх працездатних людей, у тому числі людей з обмеженими можливостями. Виявлено основні проблеми сучасних офісів, розглянуто структуру моделі дизайну внутрішнього середовища офісних приміщень для людей з порушеннями опорно-рухового апарату, порушенням слуху та зору.

При створенні інтер'єру, що ілюструє впровадження принципів інклюзивності у середовище офісу, було використано функціонально-технологічні рішення, візуальні та тактильні прийоми, зроблено підбір безпечних та комфортних оздоблювальних матеріалів інтер'єру та елементів умеблювання, що дадуть змогу створити комфортне та безперешкодне середовище для роботи.

Досліджено, що однією із причин підвищеної втомлюваності за робочим місцем працівника стає незручне умеблювання. Тому було розроблено прилад - підставка для кисті руки, що здатна зняти навантаження при роботі за столом, при цьому не обмежуючи руху рук. Такий виріб є корисним для людей, що проводять багато часу за робочим місцем, а також для тих, у кого є необхідність у додатковій підтримці рук через хворори суглобів тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Міжнародний день людей з обмеженими можливостями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zoiacms.zp.ua/2021/12/02/3-hrudnia-mizhnarodnyi-den-liudei-z-obmezhenymy-fizychnymy-mozhlyvostiamy/ (дата звернення: 18.11.2021).

2. Офіси IT-компаній [Електронний ресурс]. –Режим доступу: https://habr.com/ru/post/15819/ (дата звернення: 9.12.2021).

3.Універсальний дизайн в освіті [Електронний ресурс]. –Режим доступу: http://rcpio.ippo.kubg.edu.ua/?p=2414(дата звернення: 10.12.2021).

4.Універсальний дизайн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://issuu.com/undp37/do (дата звернення: 10.12.2021) .

5.How 150 Americans took over a building and changed disability law [Електронний ресурс]. –Режим доступу: https://share.america.gov/how-150-americans-changed-disability-law/ (дата звернення: 10.12.2021).

6.Азін В.О., Байда Л.Ю., Грибальський Я.В., Красюкова-Еннс О.В. Доступність та універсальний дизайн : навч.-метод. посіб. – К., 2013. – 218 с.

7.Програма створення суспільства для всіх. Доступність та універсальний дизайн. [Електронний ресурс]. –Режим доступу: https://naiu.org.ua/programa-stvorennya-suspilstva-dlya-vsih-dostupnist-ta-universalnyj-dyzajn/ (дата звернення: 10.12.2021).

8.Про ініціативу Доступно.UA [Електронний ресурс]. –Режим доступу: https://dostupno.ua/about (дата звернення: 11.12.2021).

9.Конвенція про права осіб з інвалідністю [Електронний ресурс]. –Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text; (дата звернення: 11.12.2021).

10.Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для осіб з інвалідністю [Електронний ресурс]. –Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_306#Text (дата звернення: 11.12.2021).

11.Рекомендація Ради Європи щодо старіння та інвалідності у XXI столітті [Електронний ресурс]. –Режим доступу: https://rm.coe.int/zvit22122020ua/1680a0d463 (дата звернення: 11.12.2021).

12.Резолюція Ради Європи про забезпечення повної участі через універсальний дизайн [Електронний ресурс]. –Режим доступу: https://ud.org.ua/zakonodavstvo/mizhnarodni-dokumenti-ta-standarti/170-2006-2015 (дата звернення: 11.12.2021).

13.Рекомендація Комітету міністрів про план дій Ради Європи щодо сприяння правам і повній участі осіб з інвалідністю в суспільстві: поліпшення якості життя осіб з інвалідністю в Європі в 2006-2015 роках [Електронний ресурс]. –Режим доступу: https://rm.coe.int/zvit22122020ua/1680a0d463 (дата звернення: 11.12.2021).

14.Полякова О. В., Булгакова Т. В., Косенко Д. Ю., Шмельова О. Є., Марета О.Є. Особливості дизайну офісних приміщень для людей з порушеннями опорно-рухового апарату. Науковий фаховий журнал Art and Design. 2021, №1.

15.Ковальчук О.І. Сучасні концепції організації офісного простору. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2016. № 4.

16.Іванова О.В. Врахування ергономічних вимог у формуванні універсального простору сучасних офісних приміщень. Науковий журнал ΛΌГОΣ. Мистецтво наукової думки. 2019, №2.

17. Історія офісів [Електронний ресурс]. –Режим доступу: https://habr.com/ua/company/236005/ (дата звернення: 10.12.2021).

18.Типологія офісних приміщень [Електронний ресурс]. –Режим доступу: https://franyk.city/ua/article/243002 (дата звернення: 10.12.2021).

19.Про KOOPERATIV [Електронний ресурс]. –Режим доступу: https://kooperativ.cc/ (дата звернення: 12.12.2021).

20.Проект офісу Grammarly[Електронний ресурс]. –Режим доступу: https://www.balbek.com/grammarly-kyiv#about(дата звернення: 22.12.2021).

21.Ed Roberts Campus / LMS Architects [Електронний ресурс]. –Режим доступу: https://www.archdaily.com/122507/ed-roberts-campus-leddy-maytum-stacy-architects (дата звернення: 22.12.2021)].

22.Архитектура [Електронний ресурс]. –Режим доступу: https://studme.org/392791/kulturologiya/arhitektura (дата звернення: 12.12.2021)].

23. ДБН В.2.2-17:2006 Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення.

24. ДБН В.2.2-28:2010 Будинки адміністративного та побутового призначення.

25. ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку

26. ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації

27. ДСН 3.3.6.042-99 Державні санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень

28. ДСанПіН 3.3.2.007-98 Державні санітарні правила і норми роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин

29. The Principles of Universal Design [Електронний ресурс]. –Режим доступу: https://www.ncsu.edu/ (дата звернення: 30.08.2022).

30. Чернявський В. Г. Основні фактори, що визначають формування інтер'єру громадських будівель соціальної сфери в Україні. Сучасні проблеми архітектури та містобудування. 2010. № 23.

31. Принципи організації внутрішнього простору, складові інтер'єру в приміщеннях підприємств готельного господарства : веб сайт. URL: https://studfile.net/preview/5118081/page:4/ (дата звернення: 11.12.2022).

32. Все про будівництво [Електронний ресурс]. –Режим доступу: https://bud-base.com/article-faktori-scho-vplivayut-na-dizayn-ofisnogo-primischennya (дата звернення: 11.12.2022).

Anti-Plagiarism v-15.257

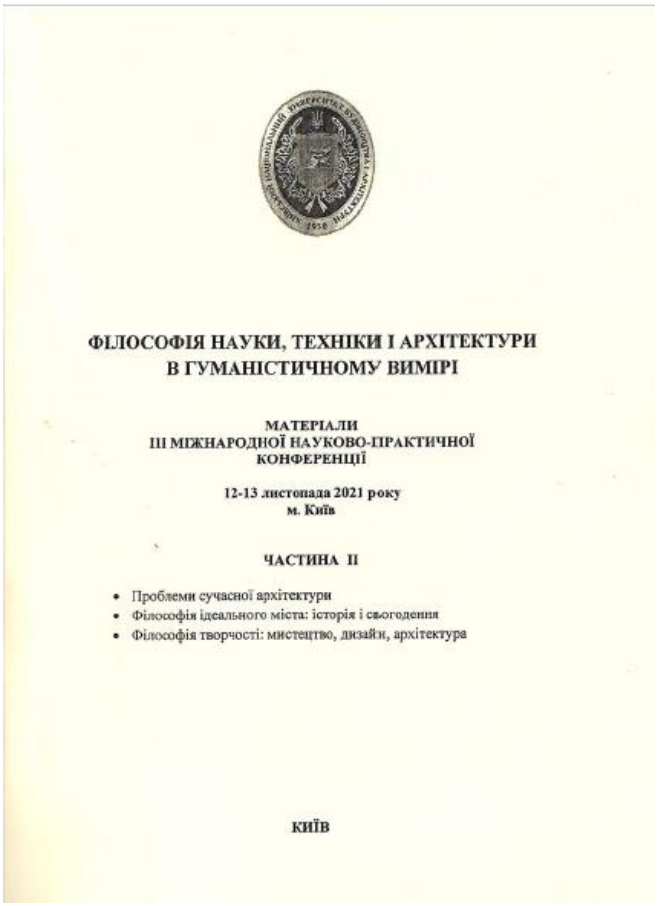
Максимальний збіг з одним документом 2,0%

Словник перевірки: en_US, ru_RU, ua_UA **Помилок в документах: 11 %**

ID: 63394 Назва: Особливості формування інтер'єрів офісних приміщень з урахуванням принципів інклюзивності Додано до БД: 2022-12-14 Автори: Пісьмак Марина Генадіївна Керівник: Хараборська Ю.О.	Документ		Загальний збіг по Базі Даних	
	Символи	Лексеми	Символи	Лексеми
		476		

ДОДАТКИ

1.

ФІЛОСОФІЯ НАУКИ, ТЕХНІКИ І АРХІТЕКТУРИ В ГУМАНІСТИЧНОМУ ВИМІРІ

МАТЕРІАЛИ
III МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

12-13 листопада 2021 року
м. Київ

ЧАСТИНА II

- Проблеми сучасної архітектури
- Філософія ідеального міста: історія і сьогодення
- Філософія творчості: мистецтво, дизайн, архітектура

КИЇВ

ФІЛОСОФІЯ ТВОРЧОСТІ: МИСТЕЦТВО, ДИЗАЙН, АРХІТЕКТУРА.....105

Олексій Білик, Ярослав Білик. Вплив філософії на архітектуру на прикладі XIX століття в Україні.....105

Олена Титар, Наталія Овчаренко. Філософія творчості: значення метафори в мистецтві.....106

Олена Осадча, Іван Чорноморденко. Вплив музики на сакральний досвід людини.....109

Тетяна Кисла, Ганна Таран. Дизайн як вид естетичної діяльності.....111

Олександр Сідлецький, Ганна Таран. Проблема у поширенні сучасного українського етнічного дизайну в житловому середовищі.....114

Діана Жельніо, Ганна Таран. Філософські аспекти розгляду речі як дизайн-об'єкту.....115

Марина Пісьмак, Ганна Таран. Філософія творчості: дизайн з використанням принципів інклюзивності.....117

Тетяна Куйбіда, Світлана Бець. Вплив «філософії дизайну» робочого простору на людину.....120

Олександра Корень, Ганна Таран. Філософські проблеми формування інтер'єрів ресторанів української національної кухні.....122

Васильїна Катюла, Ганна Таран. Філософський аналіз ситуації: будівля Квіти України.....124

Єлизавета Жук, Олександр Кащенко. Вплив «філософії дизайну» та особливостей візуального сприйняття на формування багатофункціонального культурного простору.....126

Ганна Корольова, Ганна Таран. Філософія творчості в дизайні та мистецтві.....128

Дарія Щипайло, Ганна Таран. Філософія творчості Ле Корбюзьє.....131

Ігор Руснак. Урбанізація та пандемія Covid-19: релігійний та загальносоціальний виміри.....134

Марина Пісьмак (м. Київ)
Ганна Таран (м. Київ)

ФІЛОСОФІЯ ТВОРЧОСТІ: ДИЗАЙН З ВИКОРИСТАННЯМ ПРИНЦИПІВ ІНКЛЮЗИВНОСТІ

Сучасний світ прямує у напрямку рівності людей. За останні десятиліття соціальний курс змінив своє ставлення до людей з інвалідністю. Застаріле поняття розглядає інвалідів як безпомічних, за якими потрібен догляд, нездатних до активного суспільного життя, в той час як сучасна концепція розглядає людину з інвалідністю як повноправного члена суспільства, що має різні права з іншими громадянами. Зміна трактування поняття породжує створення нових матеріальних цінностей, які проявляються в розробці нових концепцій розвитку архітектури та дизайну.

На розвиток особистості людини впливають безліч факторів, одним із яких є довкілля. Людина, яка прагне до активного розвитку проявляє інтерес до власного майбутнього, має велику кількість різнопланових бажань. Непристосованість архітектурного середовища до потреб людей з певними обмеженнями призводить до неможливості самостійного вирішення певних

задач і тому необхідності використання стороньої допомоги. Як наслідок - може призвести до внутрішніх проблем у свідомості людини.

Інклюзія – це процес збільшення ступеня участі всіх громадян у соціумі. Потребу збільшення участі відчувають насамперед ті, що мають фізичні чи ментальні порушення. Поняття інклюзії близьке за значенням з поняттям інтеграції. При інклюзії всі зацікавлені сторони повинні брати активну участь для отримання бажаного результату.

Інклюзивне середовище передбачає використання будівель маломобільними групами населення (МГН). До цієї групи входять люди з інвалідністю, а також люди похилого віку, вагітні жінки, жінки з дитячими візочками та люди з тимчасовими обмеженнями (наприклад внаслідок травм) тощо.

Починаючи з 2003 року при будівництві нових станцій метро закладалося облаштування станцій пандусами, ліфтами та підйомними пристроями. З 52 станцій Київського метрополітену доступними для користування пасажирами на колісних кріслах пристосовані 14 станцій. У 2015-2016 роках працівниками Київського метрополітену спільно з експертами Національної Асамблеї осіб з інвалідністю України (НАІУ) було проведено обстеження станцій метрополітену на предмет визначення ступеню їх доступності для мало мобільних пасажирів, підготовлено пропозиції для забезпечення доступності, які будуть враховані під час реконструкції станцій та прилеглої території. Все більше вулиць столиці облаштовано тактильними смугами для людей з вадами зору, світлофорами зі звуковими показчиками, а будівлі - пандусами та підйомниками, що значно полегшують пересування всім людям.

У 2018 році було затверджено нове видання Державних будівельних норм – Інклюзивність будівель і споруд (на зміну виданню 2006-го року), при якому відбулося створення департаменту з питань проектування об'єктів будівництва, технічного регулювання та науково-технічного розвитку Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. Цей документ передбачає регулювання проектування громадських місць з урахуванням потреб людей з обмеженими можливостями, а також несення покарання за порушення цих норм.

Універсальне середовище передбачає використання ряду архітектурно-планувальних, інженерно-технічних, ергономічних, конструкційних і організаційних заходів, що забезпечує полісенсорну, просторову, смислову доступність. Серед засобів впровадження безбар'єрного середовища: тактильні смуги яскравого кольору для позначення напрямків руху для людини з вадами зору, зміни цього напрямку; встановлення пандусів та підйомників; санвузли для людей з МГН; облаштування ліфтами, які розраховано на людину на кріслі колісному; тифлотехнічні засоби та мнемосхеми тощо. Формування довкілля без бар'єрів здатне забезпечити створення рівноцінних умов для інвалідів та здорових людей у працевлаштуванні, відвідування закладів освіти, громадських закладів тощо.

Глобальним наслідком запровадження рівних умов використання архітектурного середовища постає підвищення рівня задоволення життям. Широке впровадження інклюзивних рішень здатне змінювати свідомість як людей з інвалідністю, так і здорових людей.

Філософське осмислення питання інклюзивності необхідно для того, щоб змінити ставлення суспільства до моделі інвалідності. Для об'єктивного сприйняття поняття інвалідності потрібно розуміти як опис обставин, в яких опинилась людина, а не як постійну ознаку людини, розглядати поняття інвалідності в рамках соціальної концепції. Таким чином матимемо змогу зупинити потік упередженого ставлення до питання.

Актуальність теми інклюзивності на сьогоднішній день полягає в у ліквідації дискримінаційних підходів зокрема в проектуванні архітектурних об'єктів, адже не хвороба створює обмеження діяльності, а умови життя, які може запропонувати суспільство та уряд для людей з інвалідністю. І лише у справді інклюзивному середовищі кожна людина почуває себе безпечно та має відчуття повноцінної приналежності до колективу.

Важливі зміни які відбуваються у просторі міст спровоковані зміною сприйняття та свідомості людей. Перегляд норм і можливостей дозволяє змінювати життя та свідомість людей. Універсальний простір та простір без бар'єрів формує осмисленість та породжує нові можливості для життя та розвитку.

2.

colloquium-journal
CERTIFICATE
uczestnika czasopismo naukowe, zeszyt № 25(148)
«Colloquium-journal»
Pismak M.
THE ROLE OF REVITALIZATION TAKING INTO ACCOUNT THE PRINCIPLES OF INCLUSIVENESS IN THE DESIGN OF INDUSTRIAL PREMISES FOR CO-WORKING AND OFFICES
LIBRARY.RU
Google Scholar
issuu
calaméo
SlideShare
INDEX COPERNICUS INTERNATIONAL
Redaktor naczelny
Paweł Nowak
10.09.2022

3.

CERTIFICATE
ISMA
ANNO1994
INFORMĀCIJAS SISTĒMU MENEDŽMENTA AUGSTSKOLA
№CSI-300831-ISMA dated 31.08.2022
Pismak Maryna Hennadiivna
for Participation in the
International scientific conference
THE INFLUENCE OF CULTURE AND ART ON THE VALUE ORIENTATIONS OF CIVILIZATION IN WAR AND POST-WAR TIMES
August 30–31, 2022
Riga, the Republic of Latvia
ISMA President,
Dr.sc.ing., Professor, Academician
Roman Djakon
ISMA Rector,
Dr.oec, Professor
Denis Djakon
TOTAL:
15 hours – 0.5 ECTS credit